

Slivniški pogledi

| februar 2023 | letnik 9 | številka 93 |

OBČINA
CERNICA

Beč | Bečaje | Begunje pri Cerknici | Bezuljak | Bločice | Bloška Polica | Brezje | Cajnarje | Cerknica | Čohovo | Dobec
Dolenja vas | Dolenje Jezero | Dolenje Otave | Gora | Gorenje Jezero | Gorenje Otave | Goričice | Grahovo | Hribljane
Hruškarje | Ivanje selo | Jeršiče | Korošče | Koščake | Kožljek | Kranjče | Kremenca | Krušče | Kržišče | Laze pri Gorenjem Jezeru
Lešnjake | Lipsenj | Mahneti | Martinjak | Milava | Osredok | Otok | Otonica | Pikovnik | Pirmane | Podskrajnik | Podslivnica
Ponikve | Rakek | Rakov Škocjan | Ravne | Reparje | Rudolfovo | Selšček | Slivice | Slugovo | Stražišče | Sveti Vid | Ščurkovo
Štrukljeva vas | Tavžlje | Topol pri Begunjah | Unec | Zahrib | Zala | Zelše | Zibovnik | Žerovnica | Župeno

9 772386 019006

3 Uvodnik

4 Intervju

Jože Meden

7 Iz občinske hiše

8 Aktualno

10 Gospodarstvo

13 Izpostavljam

14 Ljudje med nami

Slavko Zver

15 Utrip

16 Dogaja se

21 Obveščamo

22 Notranjska, obujena in dragocena

25 Notranjski regijski park

26 Dediščina

28 Kultura in kulturniki

31 Šport

Sergej Bavdek

34 Mladi mladim

36 Ideja za izlet

38 Razgibajmo možgane

37 Napovednik

Notranjska

Google Play

App Store

Naloži brezplačno aplikacijo Občina Cerklje ob Gori in bodi obveščen o dogajanju!

Prenos iz App Store

NA VOLJO V Google Play

Slivniški pogledi – glasilo občine Cerklje ob Gori

Izdaja: Občina Cerklje ob Gori, Cesta 4. maja 53, 1380 Cerklje ob Gori.

Fotografija na naslovnici: Maksim Gaspari, fotograf: Ljubo Vukelič

Izid: vsak mesec, na začetku meseca. Brezplačno ga prejmejo vsa gospodinjstva v občini Cerklje ob Gori.

Cena: 2,78 evra za izvod s poštnino za naročnike izven občine Cerklje ob Gori. Glasilo se financira iz sredstev proračuna Občine Cerklje ob Gori in prihodkov oglaševanja.

Odgovorna urednica: Maruša Opeka

Uredniški odbor: Marija Hribar, Gregor Mišič, Maruša Mele Pavlin, Polona Otoničar Pajk, Sabina Popek Simšič

Urednik fotografije: Ljubo Vukelič

Lektoriranje: Polona Otoničar Pajk

Oblikovanje: Avrora AS, d. o. o.

Tisk: Para tiskarna, d. o. o.

Naklada: 4120 izvodov

ISSN: 2386-0197

☎ **Naslov uredništva:**

Slivniški pogledi
Cesta 4. maja 53
1380 Cerklje ob Gori

✉ **E-naslov:** urednistvo@slivniskipogledi.si

📘 **Facebook:** Slivniški pogledi

2023
GASPARIJEVO
LETO

Jezero – kraj neštetih spominov

📷 Ljubo Vukelič

Cerkniško jezero naj bi bilo prvič omenjeno že v antiki, na zemljevidih Evrope se pojavlja vse od 15. stoletja, Janezu Vajkardu Valvasorju, ki se je prvi poglobil v njegovo delovanje, pa je to prineslo celo članstvo v londonski Kraljevi družbi. Meni jezero pomeni kraj neštetih spominov, ki se pišejo vsak dan. Drobec jih bom opisala.

Moji zimski spomini so najmočnejše povezani z drsanjem po zaledenem jezeru. V mojem otroštvu je led vztrajal dlje kot danes in tako smo se otroci več dni takoj po šoli odpravili drsat pod vas. Nismo se pa le drsali. Včasih je bil led tako močan, da je zdržal tudi avtomobil, ki je vlekel sanke. Na njih pa smo sedeli – kdo drug kot – otroci. Celo s šolo smo se šli drsat, spominjam se, da pod Grahovo. Bil je to pravi športni dan. Šli smo peš do drsališča, se tam kar nekaj časa drsali, nato pa smo šli peš nazaj.

Poletni spomini so povezani s košnjo trave, spremljanjem vremena, nalaganjem bal na voz pozno zvečer. Pa tudi z dopoldanskim obračanjem bal v obliki kock. Dopoldanska naloga, ki sva jo imeli s sestro, je bila, da morava na suhem jezeru dopoldne obrniti bale, da se bodo posušile od rose. Na ta čas me poleti še vedno spomni vonj pokošene jezerske trave, ko je že skoraj suha! Zame je to danes priljubljena aromaterapija brez difuzorja oziroma razpršilca! Na Dolenjem Jezeru, kjer biva moja stara mama, pa je šlo bolj zares! Otroci smo imeli pomembno delo – pasli smo krave na jezeru. Vsaka hiša je bila za pašo na vrsti toliko dni, kolikor govoda je pošiljala na pašo. Npr. če je imel kmet deset krav na paši,

je pasel deset dni. Jezerska tradicija paše krav je dolga in vesela sem, da sem jo lahko spoznala, čeprav v okrnjeni obliki. Vsako leto znova sem se čudila, kako krave, ko se po vasi vračajo domov, točno vedo, v katero dvorišče morajo zaviti in v kateri hlev. Doživela pa sem, da se je ravno krava moje stare mame zmotila, kje je doma, in namesto v domače dvorišče zavila v dvorišče že nekaj deset metrov prej. Naključje je hotelo, da so bila hišna vežna vrata ravno nastežaj odprta in ravno prav široka za njo – pa je namesto v hlev prišla v kuhinjo. Ni odveč poudariti, da nas vnuke moje stare mame ta prigoda nasmeji še danes, pa je od nje minilo že več kot 20 let. Spominjamo se, kako se je krava sukala po kuhinji in z rogovi skoraj razbila luč. Zanimivo pa je, da nismo pozabili niti zvoka lopat vaščanov, ki so čistili za kravami. Enaka zgodba in zvoki zjutraj po odhodu na pašo in zvečer po prihodu krav domov. To so moji spomini na pašo, pravi Jezerci in Jezerke pa jih imajo mnogo več – morda toliko, da bi napisali knjigo, povezani pa so tudi z jezerskimi ribami. Upam, da se kdo opogumi, kajti papir spominom podeli večnost.

In še takšno in drugačno jezersko cvetoče rastlinje. Od zgodnje pomladi do pozne jeseni so območja blizu jezera najlepši travniki, polni cvetic raznovrstnih barv in oblik. Dovolj je, da jih samo gledaš.

Jezero se zagotovo poveže tudi s coprniško goro. Za vsakogar ima drug pomen – kraj sprostitve duha in telesa, nabiranja kondicije, prostor za druženje ali pa zgolj za preganjanje dolgčasa. Ni pa zgolj to. S Slivnice je pogled na jezero v vseh letnih časih največkratnejši. Vzpon na Slivnico nam omogoči, da ga vidimo pristno, v vseh razsežnostih in barvah – če je ali pa če ga ni.

Ni dvoma, da je tisti, ki je ustvaril ta svet, bil pri našem območju izredno radodaren. Jezero nas zaposli ali pa sprosti vse leto. Mar ne?

Polona Otoničar Pajk

Avtorica: **Maruša Mele Pavlin**

Jože Meden

Meniševец Jože, Joško Meden je velik ljubitelj domače glasbe in skladne arhitekture. Uživa v lepotah pokrajine, najbolj pa občuduje likovno umetnost in neizmerno spoštuje rojaka Maksima Gasparija. Želi si, da bi se ohranil tudi ljudski spomin nanj.

Gospod Meden, kako to, da vam Maksim Gaspari toliko pomeni?

Rojen sem v Gasparijevi hiši. V Selšku so bile tri hiše Gasparijeve. V prvi je bila kovačija. Nad njo so imeli kaščo in sobe za boljše goste, kot so bili recimo Kravanjevi, Šerkovi, Krajčevi, Premrovi. V srednji, na njej je plošča, odkrili so jo 1978. leta, Lojze Perko jo je odkril, je bil Gaspari rojen. Prej so bili tam Švigljevi, mama je bila Švigljeva, Jakob Gaspari se je priženil. Mama Ivana je imela sestro Marijo, Meri, ki se je poročila k Zaplani, z grunta je dobila ogromno doto, grunt je pa ostal Ivani. V zadnji hiši, moji rojstni, pa so imeli Gasparijevi trgovino. Selšček je pogorel 1872. leta, 1879. pa sta se poročila Gasparijeva starša. 1883. sta imela prvega otroka Maksima, Maksimilijana; zadnji, Tone, se je rodil deset let kasneje. Bilo je šest

otrok. Vsi vaški otroci so radi hodili na njihov borjač. Oče je bil lesni trgovec, tukaj mu je bilo vseč in zaželel si je, da bi imel trgovino v Selščku. Hišo, kjer sem se rodil, je Jakob leto po poroki adaptiral. Ko so se rodili otroci, so se

» Gaspari je bil zelo preprost in skromen.«

Gasparijevi iz ta srednje hiše preselili v našo, da so imeli mir, saj je bila v srednji hiši gostilna. Takrat so bili zidarji Furlani in Benečani, kar se pozna pri stilu. V tej hiši so rekli, da je bil magacin, skladišče, pa še bivalni prostor, saj so imeli zaposlene ljudi, tudi trgovce in kovače, hlapce, dekline ... Imeli so največ partov v selski žagi. Moja prababica

Marjeta Mahnič je prišla z Unca za dekle k njim, moj pradedek Jurij Meden pa je bil čez cesto Gasparijev sosed. Tako sta se spoznala in poročila. Gasparijeva mama je bila krstna botra mojemu staremu atu. Družili so se. Ker je imel Jakob veliko poznanstev, so veliko potovali, tudi do Udin, in takrat vse gospodarstvo prepustili drugim. Nobene kontrole niso imeli. Zato je bilo vse zapravljeno. Stari ljudje so rekli, da so hlapci in dekline delali, kar so hoteli. Tudi po mesec, dva jih ni bilo. Meni je veliko povedala Anica Žitnikova, poročena Rajčević. Ko so Gasparijevi propadli, je vse njihovo, razen gozdov, ki so bili zapravljeni že prej, kupil Ivan Žitnikov iz Borovnice. Pa Petrič Anton iz Selščka, Obreza Franc, moj stari ata Meden Jurij in Janez Bonač so veliko vedeli. Povedali so tudi, da so

V Gasparijevem klobuku (© Ljubo Vukelič)

bili Gasparijevi radodarni, zato so jih imeli radi. Za popravilo selske cerkve so največ dali, radi so šli za botre.

Kdaj ste se začeli zanimati za slikarja?

Spomnim se, kako so govorili, da je bil en slikar tukaj rojen. V 2. razredu osnovne šole me je glasbo in likovno umetnost, še v šoli v Begunjah, učil Janez Petrič. Zanimalo ga je, če ima kdo kakšne razglednice, takrat jih ni bilo veliko, ker jih zbira. Rekel sem, da jih zbiram tudi jaz, in sva se zmenila, da bova kakšno izmenjala. No, Žitnikova Anica, ki je potem žive-la v Gasparijevi hiši, pa je povedala, kako so se na borjač po drugi svetovni vojni pripeljali s črnim avtom trije možakarji s klobuki. Eden je rekel: »Jaz sem Maksim Gaspari, to je moj brat Tone.« Povabila

jih je naprej, pustil ji je naslov in sta si dopisovala. Za praznike je voščil vsem Selščanom in Meniševcem. V 4. razredu sem bil, ko mi je rekla: »Ti dam naslov, pa si boš ti dopisoval, ker imaš toliko spoštovanja do njega.« In sva si začela dopisovati. Zmeraj mi je še kakšno slikico priložil. Ni mogel verjeti, da je tukaj nekdo, ki ga to zanima. Anica mi je povedala, da sta Tone in Maksim večkrat prišla sem, ampak tukaj nista imela nobenega sorodnika. Do Rakeka sta prišla z vlakom in potem peš čez Kamno gorico v Selšček. Tone je bil majhen, ko je odšel iz Selščka, Maksim pa je bil star petnajst let, osnovno šolo je v Begunjah končal. Je rekel: »Če bi imel samo en kvadraten meter zemlje tukaj!« No, ko sta si dopisovala z Anico Rajčevičevo, je v pismu zmeraj priložil kakšen dinar za sveče za na

mamin grob in grob sorodnikov. Ona je tudi skrbela za grob.

Ne samo dopisovala, tudi srečala sta se!

Mivča Angelca in Lojzka sta bili sestri, njun stric je pa z Gasparijem gori rasel. Z Lojzko, na Angelčino pobudo, sva ga obiskala v Ljubljani, 90 let je dopolnil,

v zimskem času udeležil neke svatbe, preveč popil in verjetno zmrznil.

Iz ateljeja se spomnim, da so bile ene slike drugačne, in me vpraša njegova hči Olga: »Joško, kaj te moti?« In ji povem. »Ja, je rekel, to so pa od Gvidona Birolle, sva si jih izmenjala.« Olga mi je povedala in dr. Niko Sadnikar tudi, da je bil kot risar Hinko Smrekar

Pred Gasparijevo hišo. Na portalu sta inicialki Jakoba Gasparija. (© Ljubo Vukelič)

in pravi: »Ja, deset let nazaj sem bil še fant, kje ste bili pa prej?« Zelo dober spomin je imel, vseh sošolcev se je spomnil. Iz kuhinje smo se preselili v atelje. Tam sem prvič videl sliko njegove mame. Še zdaj se spomnim izraza, ki ga je uporabila žena Olga:

»Rad bi, da bi se ohranilo ljudsko izročilo o Gaspariju.«

»Gašper se ne pogovarja o očetu, ker je oče vse zapucal.« Njegova mama je bila resna, pokončna ženska. Rada se je lepo uredila. O očetu se res ni pogovarjal. Dr. Niko Sadnikar ni mogel dobiti podatkov, kje je oče pokopan. V Logatcu je izvedel samo to, da se je oče

daleč naprej, ampak pri barvah je bil pa Gaspari! Josip Sadnikar, Nikov oče, njegov mecen, ga je zelo spodbujal, da upodobi stare običaje, preden izginejo.

Kaj je Maksima Gasparija zanimalo v pismih?

Povedal sem mu, kako sta bili najini družini povezani, da je bila njegova mama mojemu staremu atu krstna botra, da je bila moja prababica pri njih dekla. On tega ni vedel. Srečen je bil, da se nekdo zanima zanj. Ko mi je pisal, je vedno še kakšno risbo priložil. Pismo je zaključil: »Lepo te pozdravlja tvoj stric Maksim Gaspari.« Sin Oton je bil arhitekt. Tudi on je imel roko za risati, imam ene par njegovih majhnih risb.

Kako je govoril? Kaj po naše?

Ne, potegnil pa je kakšno besedo po naše. Ko je imel 90 let, sta imela

z njim intervju Jože Hudeček in Božidar Jakac. Imam posnetek. Jakac je na pogrebu govoril, šel sem na pogreb. Nazadnje sem bil pri njem 77. leta. Ženo Olgo sem hodil obiskovat še potem, tudi hčerko Vido, s sinom Otonom sem imel malo manj stika, zdaj pa poznam tudi že naslednje generacije.

Kakšen človek je bil?

Gaspari je bil zelo preprost in skromen. Ko sva bila na obisku z Lojzko Mivčo, je njegova žena Olga rekla: »Veste, pri nas imamo še vse po starem, on noče nič novega.« Nič ni bil vzvišen. Pokojni dr. Niko Sadnikar mi je povedal, da je bil Maksim Gaspari marljiv in zadržan. Je pa znal kakšno šalo tako pripeljati, da je dalo človeku misliti. Hči Vida je povedala, da jo je, ko

so bili otroci majhni, poklical in je morala držati roko v zraku, da je risal roke in gibe. Pa je bila tudi kriza in žena mu je rekla: »Ja, Gašper, zima se pripravlja, drva bomo rabili.« In je hitel risati, velikokrat je še frišno, brez okvirjev, nosil fabrikantom prodajat, včasih tudi pod ceno.

Že dvakrat ste rekli Gašper?

Tako ga je klicala. Tudi moj stari ata je rekel, da so bili Gašparetovi. Najbolj je bil povezan z bratom Tonetom. Ta je bil učitelj v Babnem Polju, ravnatelj meščanske šole na Rakeku, potem je učil na Gorenjskem. Na Dovjem je pokopan. Hčerka Vida je rekla: »Naš stric Tine je kitaro igral. Vso kitaro je imel s starim denarjem polepljeno, pa cofi so z nje viseli, tako, kot so jih imeli včasih konji. Veseljak je bil.«

Je še s kom z Menišje gojil stike?

Tone in Maksim sta ohranjala stike z Jankom Švigljem iz Selščka, po domače se je reklo pri Markotovih. Velika prijatelja sta bila. Janko je kupil tudi hišo v Ljubljani, na Dolgem mostu, in ga je lahko večkrat obiskal. Maksimova žena Olga je vedno rekla: »Kako je bil Janko preprost človek, kulturne, lepih besed. Kako se je bilo lepo pogovarjati z njim.«

Veselje leta 2013 ob odkritju Gasparijevega spomenika (© Jože Žnidaršič)

Moj stari ata je rekel, da je Gaspari pred prvo svetovno vojno prišel in od selske cerkve naprej narisal Markotovo hišo. Stal je zraven in sta se pogovarjala. Za časa Maksima Gasparija je bil tukaj en malavar, malo poseben. Furlan je bil. Otroci so se norčevali iz njega, kot vidimo na kakšnih slikah tepežkanja. Gaspari ga je upodobil, ta slika je ohranjena. Kupcema je tudi povedal, da je slika iz Selščka.

Imate Gasparijeva pisma, dela, osebne predmete, ki so vam jih podarili sorodniki, zbirate zapise o njem. Ste jih že kdaj pokazali?

1989. leta je moja sošolka Metka Rupar, učiteljica, prišla k meni, Rozka Škrli je bila takrat upraviteljica šole, če bi naredili razstavo, in smo jo res ene trikrat. Seveda tako ne moreš pokazati vsega. Razmišljam, da bi zbirko postavil na ogled v rojstni hiši, saj je bila Gasparijeva. Hišo obnavljamo. Veste, v znak spoštovanja sva z ženo sinu dala ime Maksim, Maksimilijan. Rad bi tudi, da bi se ohranilo ljudsko izročilo o Gaspariju, da bi nekdo zapisal, kar vem. Vidim, kadar pridejo obiskovalci v Selšček, da jih zanima prav to, česar ni v knjigah, čeprav so vse dobre.

Katera Gasparijeva slika vam je najbolj pri srcu?

Narodu je pustil vse stare običaje od rojstva, krsta, do žeganja, božiča, velike noči, svatbe, noše. Težko bi se odločil. Otročički v zibelkah so tako prisrčni, čudovita je Medvedja svatba. Ne, ne morem se odločiti. Vesel sem, da je Gasparijevo leto. Prav dobro se spomnim, kako smo deset let nazaj poskrbeli za njegov spomenik, bil sem predsednik odbora. Zelo smo sodelovali vsi krajani. Na odprtje so prišli tudi sorodniki, pa France Slana, Milan Rot ... Veste, res se počutim povezanega z Gasparijem. Zaradi hiše, mojih prednikov, s katerimi so se tako poznali. To so korenine. Razmišljam, kakšna tragedija je bila pri tej družini. Obubožali so, otroci so izgubili mamico. Samo če ne bi bilo te tragedije, bi bil morda Maksim trgovec v Selščku, tako pa je šel v Logatec k botru, teta ga je, ker je bila ljubosumna, saj je imel boljše ocene kot njen sin, poslala v Kamnik za trgovskega vajenca, no, tam je pa njegovo nadarjenost opazil Josip Sadnikar in podprl njegov študij. Kakšen splet okoliščin zna biti življenje! Vesel sem, ko vidim, kako slike zanimajo moji vnukinji.

Potrjena sestava občinskih odborov

Na 2. redni seji, ki je potekala 26. januarja, so svetniki Občinskega sveta Občine Cerknica potrdili sestavo občinskih odborov.

Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja
Predsednik **Domen Petan**, člani **Janez Ožbolt, Miloš Pohole, Drago Baraga, Rihard Braniselj, Slobodan Jovič** in **Iva Dimic**

Odbor za proračun in premoženje
Predsednik Miloš Pohole, člani **Jože Lekšan, Katja Šivec, Lidija Jernejčič, Anže Bajc, Urška Modic** in Drago Baraga

Statutarno-pravna komisija
Predsednik **Rihard Braniselj**, člani **Joško Cerkvenik, Boštjan Udovič, Marjan Vadnu, Alexandra Gregorc, Mojca Intihar** in **Tea Martinović**

Odbor za družbene dejavnosti in mlade
Predsednica **Vesna Turšič**, člani **Anja Turšič Janež, Mojca Intihar, Ladislava Klančar, Zala Braniselj, Saša Svet** in **Marjan Vadnu**

Odbor za gospodarstvo, turizem in kmetijstvo
Predsednik **Boris Žnidaršič**, člani **Luka Svet, Urban Strle, Ladislava Klančar, Martin Gornik, Alexandra Gregorc** in **Rajko Intihar**

Odbor za okolje in infrastrukturo
Predsednik **Marko Kranjc**, člani **Katja Šivec, Robert Lah, Miha Modic, Milan Mahnič, Damijana Škrj** in Slobodan Jovič

Odbor za požarno varnost, zaščito in reševanje
Predsednik **Miha Modic**, člani **Goran Kovačević, Janez Klučar, Anej Andrejčič, Boris Žnidaršič, Franc Šivec** in Marjan Vadnu

Komisija za priznanja
Predsednik Anže Bajc, člani Marko Kranjc, **Franc Petrič, Nebojša Pavlovič** in Iva Dimic

Nadzorni odbor
Silva Šivec, Anton Lah, Špela Kobe, Uroš Cajnko in **Alojz Puntar**

Kolegij vodij svetniških skupin
Marko Kranjc, Rihard Braniselj, Domen Petan, Drago Baraga, Slobodan Jovič in Iva Dimic

Kot pooblaščenec Občine Cerknica v skupščino Javnega podjetja Komunala Cerknica, d. o. o., je bil imenovan Drago Baraga.

Župan **Marko Rupar** je s 1. januarjem 2023 za mandatno obdobje 2022–2026 imenoval tudi dva podžupana. Funkcijo bosta opravljala Marko Kranjc, pristojen za področje komunalne infrastrukture v lasti Občine Cerknica in naloge s področja delovanja odborov krajevnih skupnosti, ter Domen Petan, pristojen za področje infrastrukturnih projektov.

Za vedno zapisan v slovensko dušo

✍ Andreja Hiti Kužnik

26. januarja, natanko na 140. rojstni dan slikarja Maksima Gasparija, je bila v Kulturnem domu Cerknica predstavitev monografije Maksim Gaspari – Iz naroda za narod, avtorja domačina **Roberta Kužnika**. Med obiskovalci so bili tudi Gasparijevi potomci in dediči ter družini Sadnikar iz Kamnika, katerih stari oče Josip Nikolaj Sadnikar je bil mecen in zvest prijatelj Gaspariju vse življenje. V polni dvorani je uvodoma zazvenela pesem Slovenec sem v izvedbi Pevskega zbora Dragonarji generala Maistra. Moderator **Jože Bartolj** je nato vodil zanimiv pogovor z avtorjem monografije in gostoma kustosinjo v Slovenskem etnografskem muzeju **dr. Bojano Rogelj Škafar** in umetnostnim zgodovinarjem **dr. Ferdinandom Šerbeljem**. V pogovoru so ovrednotili Gasparijevo delo, njegov pomen za kulturno dediščino in umestitev njegovega dela v sedanji čas. Dotaknili so se tudi prihajajočih dogodkov, kot je priprava pregledne razstave Maksima Gasparija v Slovenskem etnografskem muzeju v letu 2024. Vprašali so se, ali je geslo vesnanov Iz naroda za narod še prisotno v likovni umetnosti in ali širša družba še sprejema in živi domoljubje. Prireditve so poleg Dragonarjev generala Maistra popestrili tudi **Katja Klemenc** in **Rok Opeka**, ki sta zaigrala in zapela slovenski popevki, ter učenci Podružnične šole Maksim Gaspari iz Begunj pri Cerknici s kratkim igranim prizorom Nabiranje lešnikov, ki je bil pripravljen po Gasparijevih spominih na otroška leta. Kot je na koncu prireditve povedal Robert Kužnik, smo vsi lahko ambasadorji kulturne dediščine Maksima Gasparija. Občina Cerknica je leto 2023 razglasila za Gasparijevo in se s tem ob spominskem jubileju rojstva poklonila velikemu umetniku. Izdajo knjige sta med drugimi podprli tudi Občina Cerknica in Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica. ■

Avtorica: Polona Otoničar Pajk Fotograf: Ljubo Vukelič

Pust ni samo norenje

Pustno društvo Cerknica je bilo ustanovljeno leta 1975. Razdeljeno je na številna področja, ki jih pokrivajo posamezniki in s tem skrbijo, da dejavnosti nemoteno potekajo.

Varnost na prvem mestu

Vseh ljudi, ki sodelujejo pri pripravi pustnega karnevala in ostalih spremljajočih dejavnosti v Cerknici, je, kot mi pove **Miha Jernejčič**: »Točno okoli 1499,5.« Nato doda: »So številna področja, ki niso nikjer omenjena, a morajo biti. In obstajajo ljudje, ki pri organizaciji pustovanja opravijo veliko dela, a niso nikjer omenjeni – in to z razlogom: ker se nočejo javno izpostavljati.« Organizacija karnevala je zahtevna: »Prva taka stvar je ta, da se včasih zdi, da je karneval samo norenje. Pa ni tako. Karneval ni samo norenje, v ozadju je toliko nekih stvari, ki jih je treba urediti.«

Eno takšno področje so za vse obiskovalce urejena parkirna mesta v Cerknici in v Industrijski coni (IC) Podskrajnik, od koder je organiziran brezplačni avtobusni prevoz v obe smeri. »To ureja **Davor Intihar**. Ko poslušam na sestankih, kaj vse mora urediti, da to normalno teče, sem vedno presenečen, koliko je tega. Poleg tega mora poskrbeti še za tehnično ustreznost vseh figur, kar ni mačji kašelj.« izpostavi Jernejčič. Davor Intihar pove: »Z varnostjo udeležencev karnevala, obiskovalcev, živali in figur se ukvarjamo od prvega sestanka naprej, saj nam je cilj, da se prirediteljem brez neželjenih dogodkov in da vsi prireditelji ohranimo v lepem spominu. Kot organizator moramo zagotoviti ustrezno število varnostnikov, ki imajo svoje naloge na prometnih zaporah, avtobusnih postajališčih, parkiriščih in ne nazadnje na povorki in celotnem prireditvenem prostoru. Na prireditvah vsako leto sodelujejo tudi lokalna prostovoljna gasilska društva, ki zagotavljajo

požarno stražo. Skratka pri našem delu gre za timsko delo. Ker je prva stvar, ki jo obiskovalci potrebujejo ob prihodu na našo prireditev, primerno parkirno mesto, nam je tudi to vsako leto ena izmed prioriteten nalog. Čim več parkirnih mest želimo omogočiti bližje centru, koristimo pa tudi parkirne površine po IC Podskrajnik, od koder imamo organizirane kratke brezplačne avtobusne prevoze v obe smeri.«

» Karneval ni samo norenje, v ozadju je toliko nekih stvari, ki jih je treba urediti.«

Kot pove Miha Jernejčič, je zelo pomembna tehnična ekipa, ki je prav tako redko omenjena: »Ti fantje niso ravno zgovorni, naredijo pa vse. So zelo pridni in delajo različne stvari, tudi tik pred zdajci: so mehaniki, umetniki, slikarji, tudi električarji, da usposobijo figure ... Četudi marsikdo pravi, da je na karnevalu vsako leto isto; treba je vzdrževati, da

je isto. Tudi naši avtomobili so na primer vsako leto isti, ampak treba jih je vzdrževati, da so taki.« Miha pove, da se pogosto pojavlja tudi vprašanje, zakaj se vrstni red sodelujočih v karnevalu ne spremeni, zakaj so vse velike figure na vrsti ena za drugo. To vprašanje se je porajalo tudi njemu in zato je vprašal takratnega princa karnevala

Dušana Petriča, zakaj je tako. »Je rekel, da če smo zmešani, da bi mešali jabolka in hruške, in da ni mogoče dati otrok zraven težke mehanizacije. Prav tako ne npr. godbe, ker se je potem ne sliši.«

Od Pustnega Lojza k Lojzu Pustnemu

Miha Jernejčič je sicer zadolžen za pisanje besedil in TV Čohovo: »K sodelovanju v Pustnem društvu Cerknica me je zvalil **Miha Razdrih**, ki mi je kasneje tudi predal svo-

je naloge. Te so komentiranje karnevala, mediji, TV Čohovo.« Zadnjih nekaj let mu pri tem pomaga tudi **Aljaž Červek**.

»Od začetka je bilo zelo težko, ker je bilo preveč dela; prisoten sem moral biti na vseh medijskih javljanjih, žaganju babe, karnevalu, na odru, skozi vse pozdravljeni, pisati besedila za časopis in sam karneval,« pove Jernejčič. »Dobro, da se je kasneje ekipa okrepila – poleg Aljaža

Tehnična ekipa vloži ogromno truda v pripravo figur.

je tu še Miha Razdrih, pa tudi sicer je vse več pustnih navdušencev, s katerimi si malo porazdelimo naloge,« doda. Nato me zanima, ali karneval z Aljažem komentirata spontano ali imata program napisan. Miha pove: »Seveda imava napisan program. Imava pa na splošno veliko gradiva, še vedno pa najbolj prav pridejo improvizirani vložki, ki se nam utrnejo na komentatorskem mestu.« Komentiranje

poteka z balkona občinske hiše. »Besedila za komentiranje so bila napisana že dolgo nazaj, prevzel sem jih po Mihu Razdrihu in **Alešu Brlanu**. Pravzaprav so se ti teksti prenašali iz roda v rod. Jaz sem jih pretipkal, pa vsako leto jih malo posodobim,« razloži sogovornik. Če smo natančni, pa ne komentirata Červek in Jernejčič, temveč **Lojz Pustni**. Ta mi pove: »Pogosto me novinarji vprašajo, kdo ste vi. Pa pravim: Lojz Pustni.« Pa me vprašajo še, kakšna je vaša funkcija. In pravim: »Pustni Lojz.« Pa nekateri vztrajajo in želijo pravo ime in priimek. In ponovno odgovorim: »Lojz Pustni.« Sogovornik nato pove: »Lojz Pustni je nastal zaradi težav z avtorstvom. Za pusta se porodi mnogo zabavnih domislic, a nihče ne ve, kdo si jih je izmislil – velikokrat niti ne tisti, ki je pred kamero ali mikrofonom. Tako

te izjave enostavno pripišemo Lojzu P., ne pa človeku z dejanskim imenom in priimkom. Kdor koli kar koli govori o pustu, je Lojz P.« Miha Jernejčič doda, da se s tem izogneš temu, kdo si je kaj izmislil in kaj povedal: »Pri tem, ko prevzamemo vlogo Pustnega Lojza, damo vsi svoj ego stran. Kar je pustnega, je od pustarjev ...« Miha Jernejčič nato razloži, da je Lojz Pustni pravzaprav PR butalskega župana. Ko

so izjave pustne, jih daje Lojz Pustni. Za resne izjave pa se povpraša predsednika društva. Kakšne pa so pravzaprav pustne izjave? »To je butalska govornica: s ščepcem butalske neumnosti zraven,« odgovori Miha. In kaj potrebuješ, da postaneš Pustni Lojz, vprašam nato sogovornika. »Prva stvar: prebereš Butalce Frana Milčinskega. Ti so vseskozi zelo aktualni in smešni ...« Prav pridejo tudi Mihi: »Mi pridejo prav vsakič, ko pridejo kakšni novinarji, me vprašajo kaj o Butalcih ... bi bilo smešno, če ne bi vedel, kaj so kobilja jajca, butalska sol, butalska pamet itd.« Poznavanje Butalcev je torej nujno za delo Pustnega Lojza.

TV Čohovo

Miha Jernejčič je zadolžen tudi za predstavo TV Čohovo. Program nastaja, kot pove Miha, kar celo leto: »Imamo FB-skupino in potem vsak, ki se česa spomni, kaj v skupino napiše. Jaz pred novim letom to pregledam, najdem rdečo nit in potem na podlagi tega napišem besedilo za predstavo.« Resnejše priprave za TV Čohovo se začnejo po novem letu, ime karnevala se izmisli prej, prav tako tudi logotip.

Miha Jernejčič pravi, da mu z epidemijo zaznamovano leto, ko je TV Čohovo potekalo na daljavo, ni bilo prav nič všeč, saj je pogrešal ekipo, predvsem pa vzdušje v kulturnem

domu. Lansko leto pa je bila organizacija TV Čohovo zelo naporna: »Takrat smo imeli zaradi epidemioloških omejitev kar pet predstav – malo težko za organizirati. Pa še karneval je manjkal. Smo šli pa vseeno ven, smo se videli z ljudmi.« Sogovornik v pustno prihodnost gleda pozitivno: »Upajmo, da bo tako, kot je bilo v starih časih.«

Karte že v prodaji

»V osnovi se je obisk karnevala z leti povečeval in ne zmanjševal,« pove **Eva Turšič**, ki skrbi za vstopnine. Glavnino vstopnic prodajo že v dneh pred dogodkom, zagotovo pa na obisk dogodkov, ki so zunanji (karneval), vpliva tudi vreme. Se pa z leti krepijo tudi na področju marketinga, kar se

kaže v povečanju obiska dogodkov. Dejstvo je, da promocija in pojavljanje v medijih (TV, radio, socialna omrežja, splet, plakati ...) vplivajo na obisk. Zanimivost, ki mi jo pove Miha Jernejčič, je ta, da je za karneval na voljo neomejeno število kart. Kako bo z obiskom letos, pa si Eva Turšič še ne upa napovedati: »Ker se vstopnice prodajajo šele en teden, težko delam neko analizo, a se zdi, da se vstopnice v predprodaji zaenkrat prodajajo bolje kot prejšnja leta. Ali je to

Če smo natančni, karnevala ne komentirata Jernejčič in Červek, ampak Lojz Pustni.

zato, ker so ljudje v težkem pričakovanju pustnih dogodkov po dveh letih premora, ali zaradi večjega oglaševanja in večjih cenovnih ugodnosti v predprodaji, je težko špekulirati. Želeli

» Pogosto me novinarji vprašajo, kdo ste vi. Pa pravim: »Lojz Pustni.«

bi si, da je povpraševanje po vstopnicah večje zaradi tega, ker ljudje po vsem tem času veliko bolj cenijo druženje v živo, in da bodo zato naši dogodki uspešnejši, tudi kar se tiče prodaje vstopnic.« Ker je sicer zaposlena v sektorju kulture in je organizacija dogodkov njeno po-

dročje, pa z mano deli opažanje, da je zanimanje za tovrstne dogodke veliko – morda res večje kot v predkoronskem času, predvsem na račun mlajše populacije, saj so starejši še vedno zadržani do obiskov množičnih dogodkov. Sogovornica verjame, da smo v času, ko so bili taki dogodki »prepovedani«, vsi pogrešali tovrstna druženja in zabavo. »Zato smo v pustnem društvu optimistični in si nadejamo rekordnih obiskov, če nam bo le vreme naklonjeno, za kar pa verjamem, da nam bodo coprnice skuhale nekaj dobrega,« pove. Pove pa še, da prodane vstopnice niso edino merilo obiska, saj je veliko vstopnic podarjenih sponzorjem. »Tu so še VIP-vstopnice in tudi sodelujoči prejmejo dovolilnice. Prav tako je zelo veliko domačinov, ki so doma znotraj zaprtega območja. V osnovi pa lahko povem, da je tri leta pred korono – leta 2018, 2019 in 2020 – obisk precej rasel.«

Avtorica: **Sabina Popek Simšič** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Turistične kmetije pomemben ponudnik

Preživljanje dopusta na turističnih kmetijah je v Sloveniji že ustaljena praksa. Mir, dobra hrana in lepa narava pa so nam čedalje pomembnejši in jih vedno bolj cenimo.

Turistične kmetije so za turiste zelo zanimive zaradi bogate in privlačne naravne in kulturne dediščine podeželja, miru, ki ga ponuja, avtentičnosti, hišnih, lokalnih in regionalnih jedi in pijač, pripravljenih sezonsko, na naraven način. Prednost kmetije je tudi v individualnem pristopu do gostov. Pobeg iz mesta in vsakdanjega vrveža, pristen stik z naravo in nepozabna doživetja si danes želi vedno več ljudi. »Ker se turistične kmetije kot relativno majhni ponudniki turističnih storitev ne morejo zanesti le na stalne goste in ustno promocijo ter na splošni razvoj turizma v državi, so z ustanovitvijo svojega združenja leta 1997 poskrbele za primerno organizacijsko bazo, ki sodeluje z vsemi pomembnimi partnerji ter zagotavlja pogoje za kontinuirano profesionalno promocijo, višjo kakovost turističnih storitev in razvoj turističnih produktov,« pojasni **Renata Kosi** iz Združenja turističnih kmetij.

Ivanka Logar iz Žerovnice se s turizmom na kmetiji ukvarja že od leta 1994: »Začetki so bili izjemno težki, sploh pridobivanje dokumentacije; dobili smo celo komentarje, da je turizem nesmisel. Po duši sem gostinka in takrat smo imeli dve hiši, pa smo rekli – ena bo za goste. Pove še, da rada gleda naprej, se razvija in raste skupaj z okoljem in potrebami.

Kulinarika je izjemno pomemben del turizma na kmetiji.

» **V Notranjskem parku bodo nadaljevali z razvojem promocijskih programov, v katere vključujejo tudi turistične kmetije.**«

Po besedah Renate Kosi je v Sloveniji trenutno več kot tisoč kmetij, ki se ukvarjajo s turistično dejavnostjo. »Turistična dejavnost na kmetijah je pomemben del slovenske turistične ponudbe«, pravi, »kljub temu da velja za eno izmed najzahtevnejših dopolnilnih dejavnosti na kmetijah.« S tem se strinja tudi vodja Enote za turizem Notranjskega parka **Urška Ogrinc**: »Turistične kmetije so eden pomembnejših delov ponudbe za obiskovalce Notranjskega parka, saj v svojem okrilju združujejo tako namestitveno kot gostinsko ponudbo, nekaj kmetij ponuja tudi druge storitve – vožnja z lojtrnikom ali kočijo in pa nakup domačih izdelkov.«

Lokalna povezanost in sodelovanje

Notranjski park tako aktivno sodeluje s turističnimi kmetijami in njihovo ponudbo predstavlja obiskovalcem. S pomočjo promocijskih programov kot so Tematski vikendi in Okusi Notranjske je Notranjski park zadnja leta intenzivneje posegel tudi na področje dviga kompetenc posameznih ponudnikov in usmerjene promocije. Na ta način je tudi turističnim kmetijam omogočil, da se lahko vključijo v skupno promocijo, Notranjski park pa jim pri tem nudi pomoč pri organizaciji in izvedbi doživetij za goste. »Tujci radi zahajajo v te kraje,« pove Ivanka Logar, »mi imamo goste s celega sveta, eno obdobje smo imeli največ Izraelcev in sploh ne vem, kje so nas našli.«

Turistična kmetija Logar je bila ena izmed prvih turističnih kmetij v občini.

Tudi zagotavljanje sredstev za kontinuiran nadaljnji razvoj teh programov prek pridobivanja evropskih sredstev je eden od učinkovitejših načinov za dvig potenciala razvoja turističnih kmetij, zato bodo v Notranjskem parku te dejavnosti in razvoj promocijskih programov nadaljevali tudi v prihodnje. Več tega si želi tudi Logarjeva: »Kulinarični dogodek, ki ga je organiziral Notranjski park v avgustu, je bil nad vsemi pričakovanji. Mi smo bili celo razprodani in glede na to, da je bilo veliko gostov prav domačinov, je to zagotovo pokazatelj, da si tovrstnih prireditev želi tudi lokalno okolje.« Ravno kulinarika se ji zdi izjemno pomemben del turizma na kmetijah. »Ni samo to, da je dobra hrana, pomembno je, da stojiš tudi za predstavitvijo – pomembno je, da iskreno povemo, kaj je pridelano doma in kaj ni,« razmišlja. Doda, da še noben gost ni rekel, da je nekaj predrago, ali pa da bi naročil jedi vnaprej. »Po navadi me vprašajo, kaj je lahko na jedilniku, jaz pa jih nazaj vprašam, ja česa pa vi ne marate,« se nasmehne. Pri Logarjevih se na mizi znajdejo tipične notranjske jedi po starih receptih. »Pri nas recimo sadje, ko je na razpolago, dodamo skoraj vsem jedem, hruška je lahko odlična kombinacija tako z mesom kot s krompirjem. Predvsem pa se mora tisto, kar se skupaj kuha, dolgo pogovarjati v loncu,« razkrije sogovornica. Logarjeva sklene, da Slovenci sicer še ne poznajo preveč dobro notranjskih koncev, je pa to naša prednost, saj le

z razvojem butičnega turizma lahko ohranimo to naše prečudovito okolje.

Potencial lokalnih ponudnikov

Kot pojasni Urška Ogrinc, je naloga Enote za turizem Notranjskega parka kot upravljalca razvoja turistične ponudbe na območju parka (DMO – Destination Management Organization), da razvija sistemske rešitve, s pomočjo katerih dviguje prepoznavnost, skrbi za dvig kakovosti in dvig kompetenc ponudnikov. Turistične kmetije so pomemben del te ponudbe, zato ravno z razvojem promocijskih programov lahko zagotavljajo kontinuiteto ponudbe in dvig njene kakovosti. »Največji izziv, s katerim se soočamo pri razvoju

» Turistične kmetije združujejo tako namestitveno kot gostinsko ponudbo.«

programov, pravzaprav tiči v sami dejavnosti turističnih kmetij – gre namreč za kmetije, ki jim največji delež časa vzame ravno njihova osnovna dejavnost – kmetovanje,« pojasni Urška Ogrinc. Lastnikom kmetij tako zmanjka časa za promocijo in izvajanje dodatnih aktivnosti, težave imajo tudi s pomanjkanjem kadra, finančnimi sredstvi za dodatni razvoj, zagotovitvijo degustacijskih prostorov in rednega odpiralnega časa. »Pomoč je torej treba zagotavljati na sistemski ravni, kjer je pomemben tudi širši regijski okvir, zato Notranjski park pri razvoju programov sodeluje tako z vodilno destinacijo Zeleni kras kot tudi sosednjimi destinacijami, ki so nam do sedaj še kako pomagale s svojimi izkušnjami pri razvoju učinkovitih programov,« zaključuje Urška Ogrinc.

Občinska sredstva

Občina Cerknica dodeljuje sredstva na področju kmetijstva z Javnim razpisom za dodelitev finančnih sredstev za ohranjanje in razvoj kmetijstva ter podeželja v občini Cerknica, ki ga objavi vsako leto. Kot razloži podsekretarka za gospodarstvo, turizem in kmetijstvo na cerkniški občinski upravi **Jasna Zalar**, je namen razpisa sofinanciranje ukrepov za podporo kmetijski dejavnosti in z njo povezanimi dejavnostmi v kmetijstvu in na podeželju (posledično torej tudi dejavnosti turističnih kmetij). Ukrepi, ki posredno pridejo v poštev tudi za razvoj turističnih kmetij, so: pomoč za naložbe v opredmetena ali neopredmetena sredstva na kmetijskih gospodarstvih v zvezi s primarno kmetijsko proizvodnjo, posodabljanje kmetijskih gospodarstev in urejanje kmetijskih zemljišč in pašnikov, pomoč za zaokrožitev – komasacijo – kmetijskih in gozdnih zemljišč ter pomoč za dejavnosti prenosa znanja in informiranja. Kot pojasni Jasna Zalar, občina v proračunu neposredno nima postavke za namen dejavnosti turističnih kmetij, vendar pa prek drugih postavk v proračunu tako na področju kmetijstva kot na področju turizma in gospodarstva (urejanje in vzdrževanje turistične infrastrukture; sofinanciranje svetovalnih dejavnosti; sofinanciranje subvencije obrestne mere podjetniških posojil; sredstva, namenjena raznim turističnim akcijam; sofinanciranje dejavnosti turističnih organizacij itn.) zagotovo prispeva k spodbujanju razvoja omenjene dejavnosti.

Čestitke obrtnikom in podjetnikom!

Območna Obrtno-podjetniška zbornica Cerknica je v soboto, 7. januarja, v Kulturnem domu Cerknica podelila priznanja vsem svojim članom iz občin Cerknica, Loška dolina in Bloke, ki so v letih 2020, 2021 in 2022 časovno zaokrožili svojo dejavnost v obrti. Jubileji poslovanja se nanašajo na 10, 20, 25, 30, 35 in 50 let vpisa v obrtni register. Podjetniška iniciativa in malo gospodarstvo sta gonilo razvoja lokalne skupnosti. Po uradni podelitvi, ki jo je povezovala **Katja Šivec**, glasbeno pa sta jo obarvala **Larisa Rebeka Opeka** in **Miha Eržen**, je za sproščeno in veselo vzdušje s predstavo Kriza srednjih let

poskrbel stand up komik **Ranko Babič**. Čestitke prejemnikom priznanj!

V letu 2020

- 10 let (2010–2020):** Avtoservis Mele, Janez Dovjak, Miha Frank, Aleš Gorkič, VDF storitve, Asmir Fatič, Uroš Hiti, Ervin Kraševc in Tina Potokar
- 20 let (2000–2020):** Stane Mlakar, Ernest Forjanič in Vojko Mulec
- 25 let (1995–2020):** AS Sigr, Roman Benčan, Borut Štefančič in Preming – Slavko Premrov
- 30 let (1990–2020):** Jožef Mulc, GO-RO Liv, Branko Ogrinc, Avtoprevoznništvo Janez Petrič in M&M
- 35 let (1985–2020):** Drago Debevec
- 50 let (1970–2020):** Vladimir Urbanc in Jože/Rihard Milavec

V letu 2021

- 10 let (2011–2021):** Tomaž Hribar, Kristjan Opeka, 22:22, Samo Sterle, Peter Špehar in Marijan Kovač
- 20 let (2001–2021):** Klavdija Ivanuša, Eurobox in Papigal, Jakopin

25 let (1996–2021): Peter Godeša, Peter Ule, Brigita Zgonc, Roman Žagar, Actacart Bajt, Grifon, Berta Janež, Meček, Čedo Mihajlovski in Leon Hribar

30 let (1991–2021): Jeklar, Elca, Link strojogradnja, Boštjan Lončar, Maksimiljan Umek in Ludvik/Damjan Zakrajšek

35 let (1986–2021): Jože Žnidaršič

V letu 2022

10 let (2012–2022): Vojko Debevec, Mirjana Markovič, Jernej Mulc in Valentina Troha

20 let (2002–2022): Gregor Škerlj in Jože Perušek

25 let (1997–2022): Andrej Beber, Peter Gorjup, Martina Hiti, Franc Meden, Jože Meden in Danpol konstrukcije

30 let (1992–2022): Datura, Gracia, Herblan, Lestrans, Pobles, Portal-Itn, Spoks, Štigrad, Andrej Zgonc in Abakos

35 let (1987–2022): Slavko Dujmenovič, M Savne in Anton Grbec

Nagrada GZS podjetju Proplace

Priznanje Ona/On je Radio 94 prvič podelil leta 1995, le leto po ustanovitvi. V tokratni akciji se je za naziv Ona ali on potegovalo 17 kandidatov in kandidatke, svoj glas zanje je oddalo več tisoč poslušalcev. Po izboru poslušalcev Radia 94 je naziv osvojila zborovodkinja Cerkvenega mešanega pevskega zbora Zvon iz Ilirske Bistrice **Damjana Kinkela**. Na slovesnosti je Gospodarska zbornica Slovenije (GZS) priznanje podelila podjetju Proplace iz Podskrajnika, Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije pa Mizarstvu Bečaj iz Logatca. Slavnostna govornica je bila predsednica Republike Slovenije **dr. Nataša Pirc Musar**. Nagrajeno podjetje Proplace je leta 2021, desetletje po ustanovitvi, ustvarilo 9,4 milijona evrov čistih prihodkov od prodaje ter 3 milijone dodane vrednosti. Za naložbe v opredmetena osnovna sredstva je v letu 2021 namenilo 6,6 odstotka letne prodaje. Trend visoke rasti prodaje izdelkov in storitev je nadaljevalo tudi leta 2022. Ob koncu leta 2021 je bilo 85 zaposlenih, ob koncu lanskega pa 108. ■

Radio 94 Ljubo Vukelič

Javni poziv za vstop v LAS Notranjska

Lokalna akcijska skupina (LAS) Notranjska vabi vse zainteresirane na območju občin Bloke, Cerknica in Loška dolina k včlanitvi v lokalno partnerstvo, ustanovljeno za izvajanje lokalnega razvoja na območju treh občin.

Tudi v obdobju do leta 2027 se bo pristop LEADER/CLLD izvajal kot del skupnega pristopa, imenovanega lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost v okviru Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) in Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR). Izvajanje lokalnega razvoja po pristopu »od spodaj navzgor« lokalnemu prebivalstvu omogoča, da samo oblikuje izzive in razvojne potrebe, ki jih bo LAS zapisal v Strategijo lokalnega razvoja do leta 2027. O prihodnjem programskem obdobju so se na sestanku pri županu **Marku Ruparju** pogovarjali direktor Regionalne razvojne agencije (RRA) Zeleni kras **mag. Boštjan Požar**, svetovalka za LAS **Dragica Bratanič**, župan občine Bloke

Jože Doles in župan občine Loška dolina **Matjaž Antončič**.

LAS je organiziran kot pogodbeno partnerstvo treh sektorjev (javni sektor, ekonomski oz. gospodarski in zasebni oz. civilni sektor).

V LAS Notranjska vabijo vse zainteresirane predstavnike javnega sektorja (občine, krajevne skupnosti, javni zavodi in agencije, javni skladi ali druge osebe javnega prava); ekonomskega sektorja (gospodarske družbe, samostojni podjetniki posamezniki, fizične osebe s statusom kmeta, ki opravljajo tržno dejavnost, ali druge pravne osebe zasebnega prava, ustanovljene za ustvarjanje ali delitev

dobička) in zasebnega sektorja (društva, zasebni zavodi, ustanove in druge nevladne organizacije oz. pravne osebe zasebnega prava, ki niso ustanovljene za namene ustvarjanja ali delitve dobička, kmetje, ki ne opravljajo dejavnosti na trgu, posamezniki) s stalnim prebivališčem, sedežem ali izpostavo na območju občin Bloke, Cerknica in Loška dolina. V LAS se lahko vključijo tudi pravne osebe javnega prava, društva in druge pravne osebe zasebnega prava v javnem interesu, ki imajo sedež izven območja LAS Notranjska, vendar pa delujejo na tem območju. Članstvo LAS je prostovoljno in odprtega tipa ter dostopno vsem pod enakimi pogoji.

Psi ne smejo biti brez nadzora!

☞ Policijska postaja Cerknica

Policisti policijske postaje Cerknica na terenu pogosto opazijo pse brez navzočega skrbnika ali pa prejemajo prijave o spuščenihi psih. Poleg tega, da se prosto gibljejo po ulicah in vaseh, nemalokrat zaidejo v gozdove, kjer prihaja do nenadzorovanega pogona divjadi. Ob teh zaznavah policisti opozarjajo skrbnike psov, da so njihove dolžnosti predpisane v več zakonih. V Zakonu o zaščiti živali je določeno, da mora skrbnik živali z ustrežno vzgojo in šolanjem oziroma z drugimi ukrepi zagotoviti, da žival ni nevarna okolici, in da mora skrbnik psa na javnem mestu zagotoviti fizično varstvo psa tako, da je pes na povodcu. Z globo od 200 do 400 evrov se kaznuje posameznik, ki stori omenjeni prekršek. Zakon o divjadi in lovstvu pravi, da psov ni dovoljeno brez nadzorstva spuščati v prosto naravo. Lastnik je odgovoren za škodo, ki jo njegova žival prizadene divjadi. Z globo od 420 do 1200 evrov se kaznuje za prekršek posameznik, ki brez nadzorstva spušča psa v prosto naravo. Zaradi večjega števila prijav o psih, ki se gibljejo brez nadzora skrbnikov, bodo policisti Policijske postaje Cerknica skupaj s pristojnimi službami poostriili nadzor nad upoštevanjem pravil in odgovornim ravnanjem lastnikov živali. Lastnike psov pozivajo, naj spoštujejo pravila, ravnajo odgovorno ter poskrbijo, da psi ne bodo prosto spuščeni oziroma bodo vedno pod nadzorom skrbnika. Poleg glob se je treba zavedati tudi posledic, ki nastanejo ob napadih ali ugrizih psov, do katerih lahko pride zaradi neodgovornega ravnanja. Vse, ki opazijo kršitve, pozivajo, da naj o izpuščenih živalih obvestijo policijo. ■

Slavko Zver

Letos bo minilo 47 let, odkar se je Slavko Zver iz rodnega Pomurja preselil na Cerkniško. Na selitev je vplivalo šolanje za poklic natakarja na srednji gostinski šoli v Radencih. V času razcveta lesne industrije je na Notranjskem nastala velika potreba po gostinskem kadru, ki ga je v teh krajih primanjkovalo. Tako je predstavnik Turistično-hotelske organizacije (THO) Postojnska jama, kamor so spadali tudi gostinski obrati na Cerkniškem, dijakom gostinske šole na drugem koncu Slovenije vsakoletno predstavljal možnosti zaposlitve in pogoje dela. Marsikdo se je takrat odločil za selitev na Notranjsko.

Slavko je otroštvo preživel v vasi Genterovci, od Madžarske meje oddaljeni manj kot kilometer. Tam so vsi otroci obiskovali dvojezično osnovno šolo, njegova družina je bila skoraj dve desetletji edina slovenska družina v vasi. Ostali so bili Madžari, njegovo znanje madžarskega jezika pa je tudi zaradi tega podobno slovenskemu. Med tremi brati in tremi sestrami je bil najmlajši. V otroštvu je bil v službi le njegov oče, mama pa je skrbela za sedem otrok. Slavko si je sprva sicer želel na srednjo gozdarsko šolo, vendar so na odločitev za takrat cenejše šolanje gostinstva vplivale težke finančne razmere v družini.

Ob zaključku šolanja se je leta 1976 kot osemnajstletnik sprva zaposlil v restavraciji Jelka na Rakeku. Bival je v eni izmed sob nad restavracijo. Leto pozneje je služil vojaški rok ter del služenja delal kot natakar v oficirski menzi ladje Galeb, državniške ladje skupne države Jugoslavije. Izpostavi, da je bil na ladji večkrat prisoten tudi Josip Broz - Tito. Po vojski je nadaljeval delo v gostinstvu na Cerkniškem. Pove, da je hitro dobil občutek, da so ga domačini sprejeli ter spoštovali njegov trud in delo. Prvih nekaj let je sicer ohranjal misel, da se vrne v Pomurje, vendar je bilo vsako leto težje.

Dolgo je služboval v gostišču Rakov Škocjan ter pridobil ogromno delovnih izkušenj tako s tujci kot z domačimi gosti. V devetdesetih je začel delo v strežbi restavracije Jezero v pritličju stavbe na Partizanski 1 v Cerknici. Do selitve lokala v kletne prostore stavbe, kjer je sedaj, je prišlo okoli leta 1995, lokal pa je dobil novo ime Valvasorjev hram. Takrat je bilo zamišljeno, da se lokal uredi kot pivnica. Zaradi neurejenih delovnih razmer je Slavko isto leto dal odpoved ter se za leto in pol zaposlil v Beli krajini v takratnem penzionu Na robu pragozda, ki pa ne obstaja več. Ob vrnitvi na Cerkniško je

tri leta delal v rakovškem baru Podmornica – v dozidanem objektu zdaj obratuje gostilna Furman.

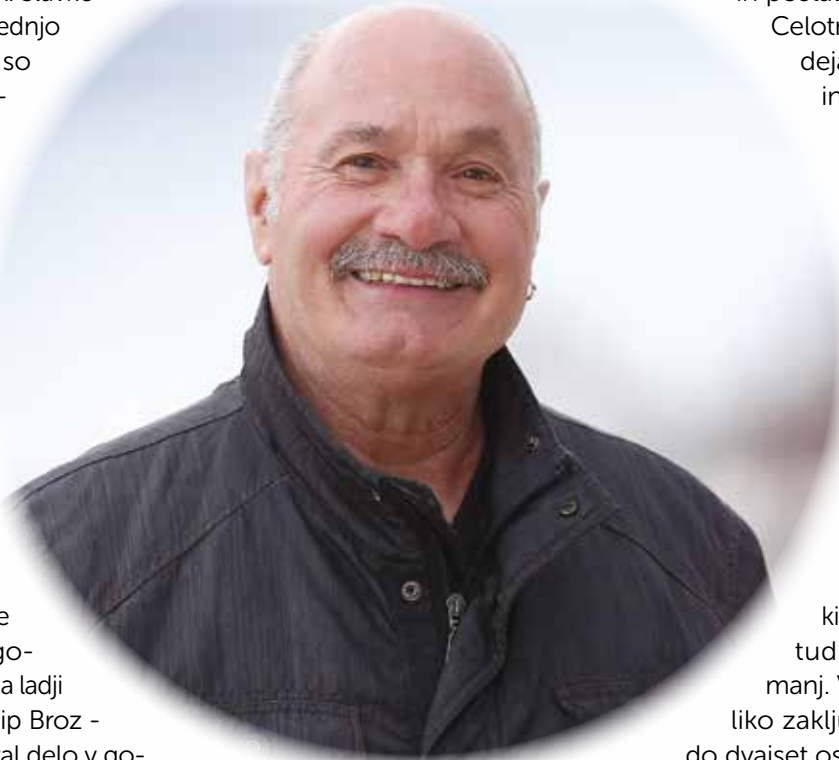
Po dvaindvajsetih letih vloge delavca v gostinstvu se je leta 2000 odločil za samostojno podjetniško pot: od stečajne upraviteljice podjetja Škocjan gostinstvo je v najem vzel gostinski obrat Valvasorjev hram. Uspešno dvoletno poslovanje ga je spodbudilo, da je vzel posojilo, ki ga je v šestih letih odplačal in postal večinski lastnik stavbe.

Celotno obdobje samostojne dejavnosti je podjetje vodil in poleg petih zaposlenih v lokalu tudi redno delal.

Lokal je bil odprt vse nedelje in praznike, Slavko pa je pogosto delal tudi po dvanajst ur. Med šolanjem za natakarja je večkrat slišal nauk »kadar drugi uživajo, moramo mi delati« in se ga tudi držal. Zdi se mu ključno, da kot gostinec ni nikoli obrnil hrbtno domačemu gostu, ki prihaja poleti in pozimi – tudi takrat, ko je turistov manj. V svoji karieri je imel veliko zaključenih družb po deset do dvajset oseb, ki so se vedno rade vračale. Plod trdega dela, dobre ponudbe in

prijaznosti do gostov je bil, da je na najboljše dneve na malico prihajalo tudi do sto ljudi. Poudari, da se je v življenju nenehno učil, k uspešnemu vodenju lokala in premagovanju poslovnih ovir sta pripomogla tudi vztrajnost in kanček trme. »Zame ni hujšega v življenju kot prazen lokal,« pove.

Lokal je vodil dvajset let, pri 62 letih je sklenil poklicno pot gostilničarja, vodenje pa je prevzela **Erika Begič**, ki je bila prej pri njem zaposlena. Slavko sedaj več časa posveti prijetni družbi in stiku z naravo. Od nekdaj rad obiskuje Cerkniško jezero in okolico; v družbi skupine prijateljev, imenovanih »Radude«, obiščejo marsikateri košček Notranjske in širše ter se tudi drugače ogromno družijo. O selitvi v rodne kraje ne razmišlja več.

Zimsko štetje vodnih ptic

V soboto in nedeljo, 14. in 15. januarja, se je izvajalo že tradicionalno zimsko štetje vodnih ptic. Štetje poteka na vseh večjih rekah, po celotni slovenski obali in po večini pomembnejših vodnih teles v državi (predvsem jezerih). Popis je potekal tudi na Cerknškem jezeru zaradi izjemnega bogastva z vodnimi (in drugimi) vrstami ptic. Po podatkih pridnih opazovalcev so na presihajočem jezeru našli: mali ponirek (1), kormoran (18), mala bela čaplja (1), velika bela čaplja (14), siva čaplja (6), labod grbec (74), siva gos (11), duplinska kozarka (52), žvižgavka (146), konopnica (52), krehelj (115), mlakarica (698), dolgorepa raca (10), žličarica (13), čopasta črnica (21), zimska raca (1), zvonec (24), belorepec (1), liska (13), rečni galeb (53) in rumenonogi galeb (87). Opazovalcem pa sta dan polepšali tudi smi, ki sta se kljub nizki temperaturi vode »okopali« v Cerknškem jezeru (na fotografiji). Januarsko štetje vodnih ptic je najobsežnejši sistematični in organiziran popis ptic v Sloveniji. Štetje se izvaja od leta 1997. Osnovni cilj štetja vodnih ptic sta spremljanje zimskih populacij vodnih ptic in zbiranje informacij, ki prispevajo k ohranjanju njihovih populacij in mokrišč.

✍ Notranjski regijski park 📍 Peter Janjič

Novi zabojniki

Javno podjetje Komunala Cerknica je poskrbelo za postavitev dveh novih potopnih smetnjakov pri avtobusnem postajališču na Parkirišču Trikotnik. En zabojnik je namenjen odlaganju papirja, drug pa odlaganju steklene embalaže.

✍ www.cerknica.si 📍 Ljubo Vukelič

Koncert Ansambla Jelen

V nedeljo, 22. januarja, je na odru Kulturnega doma Cerknica po dolgem času spet gostoval Ansambel Jelen. Občinstvo je zasedbo, ki jo sestavlja šest dobrovoljnih glasbenikov iz Cerknice, Martinjaka, Begunj pri Cerknici in z Dolenjega Jezera, očitno precej pogrešalo. Koncert je bil namreč razprodan. Jeleni so se predstavili z avtorsko glasbo. Z njimi sta nastopila tudi mlada sovaščana z Dolenjega Jezera **Jonatan Kebe** in **Nal Petrič**. Kot gostje so se jim po dolgem času pridružili člani Skupine Christine, ki so prav tako igrali lastne skladbe, obvezne za predpustni čas. Iz prve vrste je glasbeni dogodek spremljal tudi župan **Marko Rupar**.

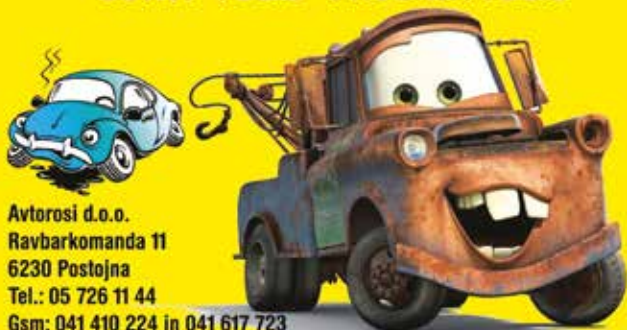
✍ www.cerknica.si 📍 Ljubo Vukelič

Vabilo na redni občni zbor TD Rakek

V petek, 17. februarja, ob 18.00 bo potekal redni letni občni zbor članic in članov Turističnega društva (TD) Rakek. Pred nami je pestro leto – pripravljamo bogat program, prepričani smo, da se bo za vsakega našlo nekaj. Medse vabimo tudi nove člane, ki se nam lahko pridružite že na občnem zboru. Spremljajte naši Facebook in spletno stran, kjer bomo objavili lokacijo občnega zbora, ki trenutno še ni znana.

✍ Barbara Šivec

RECIKLAŽA VOZIL
PRODAJA REZERVNIH DELOV
ODKUP VOZIL - PRODAJA VOZIL

Avtorosi d.o.o.
Ravbarkomanda 11
6230 Postojna
Tel.: 05 726 11 44
Gsm: 041 410 224 in 041 617 723
www.avtorosi.si

Praznovali visoke jubileje

Rdeči križ posebno pozornost namenja starejšim. Ob visokih jubilejih jih namreč prostovoljci Rdečega križa presenetijo z obiskom, majhno pozornostjo in lepimi željami. V januarju sta 90. rojstni dan praznovala **Danijela Smerdu** z Lipsenja in **Jožef Obreza** iz Dolenje vasi.

CZM Petka nadaljuje z delovanjem

✉ Maša Simčič 📷 Ljubo Vukelič

V Centru za mlade (CZM) Petka je od ponedeljka do četrтка od 14.00 do 18.00 odrasla oseba, ki učencem prvi dve uri pomaga pri šolskih obveznostih. Vabljeni osnovnošolci, ki potrebujete pomoč pri domačih nalogah, razlaga snovi ali učenju. Ob sredah ob 16.00 ponavljamo slovenščino, ob 17.00 pa angleščino. Sicer pa je po 16.00 čas za druženje ob igrah, petju, plesu, namiznem nogometu, tenisu in različnih dejavnostih. Včasih pa tudi samo ležimo na kavču in se pogovarjamo. Od 6. do 10. februarja v Petki organiziramo brezplačno počitniško varstvo za učence prve triade. Varstvo poteka od torka do petka od 8.00 do 16.00. Z otroki ustvarjamo, se igramo in gremo na kakšen zimski sprehod po Cerknici ali v naravo. Za več informacij nam pišite na center.petka@gmail.com. ■

Hrana nas povezuje

✉ 📷 Anja Purkart

Marsikatera stanovalka v DEOS, Centru starejših Cerknica ima veselje in ljubezen do kuhanja, zato spodbujamo in omogočamo ustvarjanje v kuhinji. Letos smo se odločili, da bomo vsaj enkrat mesečno omogočili kuharsko ustvarjanje in druženje ob hrani. Hrana nas osreči, okrepi, spodbuja in poživlja, nudi užitek ... V mesecu januarju smo si izbrali recept srbske gibanice ali kot ji v izvorniku pravijo »gužvara«, ki je tako preprost kot obračanje čevapčičev na žaru. Vse, kar morate storiti, je, da kot časopisni papir zmečkate vlečeno testo, ga pomočite v maso iz jajc, skute, mleka in kisle smetane, dobite pa lično pito, ki je pokuševalci ne bodo mogli prehvaliti. Stanovalki so si oblizovali prste, ko so pokušali poslastico, ter že izbirali recepte za naslednje kuharsko doživetje. ■

Kandare d. o. o.
Markovec 47a
1386 Stari trg pri Ložu

Kandare
sedežne garniture po meri

gsm: 051 444 605
mail: info@oblazinjeno-pohistvo.si

**SEDEŽNE GARNITURE
PO MERI**

**RAZPRODAJA
EKSPONATOV**

Nahajamo se v **IC MARKOVEC** v Starem trgu.
Delovni čas salona: pon.-pet. 8.00-15.00h,
sob in popoldan po dogovoru

www.oblazinjeno-pohistvo.si

**KAM
PA TOKRAT
NA POČITNICE?**

FIRST MINUTE

IZLETI • POČITNICE • POTOVANJA
MLADINSKI SERVIS • LETALSKE VOZOVNICE • PREDPRODAJA VSTOPNIC

tur servis

TUR SERVIS CERKNICA • CESTA 4, MAJA 50, CERKNICA • TEL. 01 7050560 • 051 30 78 80
INFO @ TUR SERVIS SI • WWW.TUR SERVIS SI

PREDAJAMO
IN ZASTAVIMO

ZŠAM izpeljal načrtovane naloge

✉ Franci Lužar 📷 Ljubo Vukelič

V Združenju šoferjev in avtomekanikov (ZŠAM) Cerknica smo leto 2022 zaključili s sestankom upravnega odbora. Pregled je pokazal, da smo izpeljali vse načrtovane naloge. Med novoletnimi prazniki smo obiskali starejše člane našega združenja, ki se ne morejo več aktivno udeleževati dela v društvu. Obiščemo tudi člane, ki so starejši od 80 let. Naš najstarejši član **France Škrabec** je dopolnil 92 let. Na skupščini, ki je 4. februarja potekala v gasilnem domu v Begunjah pri Cerknici, pa smo izvolili novo vodstvo za naslednje mandatno obdobje. Ob tej priložnosti bi se zahvalil vsem, ki ste kakor koli prispevali k varnosti in preventivi v cestnem prometu, kar pa je prva naloga našega združenja. Skupaj prispevamo k boljši prometni varnosti v občinah Cerknica, Loška dolina in Bloke. ■

Prednovoletno druženje

✉ Jolanda Cerkvenik 📷 Ljubo Vukelič

Turistično društvo Cerknško jezero je po dveh letih premora znova pripravilo prednovoletno druženje pred kulturnim domom v Cerknici. Vreme letos ni bilo najbolj naklonjeno, tako da je dva večera zaradi dežja druženje odpadlo. Praznični večer 26. decembra 2022 je s pesmijo popestril Mladinski pevski zbor Župnije Cerknica. Druženju se je pridružil tudi župan občine Cerknica **Marko Rupar** in pozdravil prisotne ter jim zaželel vse dobro v prihajajočem letu. Dva večera so bile prisotne članice Društva Klasje, ki so pekle miške. Večeri so tako minevali v prijetnem druženju, pogovoru in srečanju znancev in prijateljev. Hvala vsem, ki ste prišli, vztrajali tudi v slabem vremenu in tako pripomogli k prazničnemu vzdušju v Cerknici. ■

NINA NINA NINA

eventim

3.3.2023
OB 19.00

ŠPORTNA DVORANA
RAKEK

OBČINA CERKNICA

LEPO VABLJENI!

Savne in kozmetične storitve
SVAROG

Kuponček 10€
pri storitvi ali nakupu nad 60 €

OBRAZ
mzlične nege obraza, kemični piling Demaceutic, Aquapeel, Coolift, Carboxy terapija, Keratinsko vihanje trapalnic, Laminacija obrvi

DEPILACIJA
vosek, sladkor, trajno lasersko odstranjevanje

NEGA NOG
estetska in medicinska pedikura

SAVNA
infra, finska

OBLIKOVANJE TELES
kavitacija, maderoterapija, RF, Lipo laser, Cryo, Vacuum, strojna limfna drenaža, paketi od 1 do 10 tednov 212€

NEGA ROK
manikura, permanentno lakiranje, Polygel podaljševanje nohtov, lbx za poškodovane nohte, postikave

MASAŽE
klasične, protibolečinska hrbta na stolu, primerno tudi za nosečnice

KONDIICIJA
Individualni in skupinski kondicijski treningi

031 549 385
andi.podobnik@gmail.com
www.andifit-svarog.si

Rihtar d.o.o., Partizanska 20, 1380 Cerknica

Nočni pohod na Špičasto Stražišče

📍 Urška Drobnič 📷 Dejan Klemen

V soboto, 7. januarja, je turistično društvo Menišija pripravilo že 22. Gasparijev nočni pohod ob polni luni na Špičasto Stražišče (Veliko Špičko). Polna luna se je ta večer sicer zadržala za oblaki, kar pa ni pokvarilo razpoloženja več kot 130 pohodnikov, ki so se zbrali na izhodišču v Selščku, kjer so bile še na ogled Gasparijeve narodne jaslice. V soju svetilk in lučk ob poti so se prepletali pogovori in spletala nova poznanstva. Prijetnega vzdušja ni zmotil niti veter na vrhu. Tudi za varnost pohodnikov je bilo odlično poskrbljeno. Na vznožju so se udeleženci pohoda lahko pogreli in družili ob prasketajočem kurišču, toplih napitkih in sladkih dobrotah, hkrati pa se naučili slikovitih podob narodnih jaslic ter spoznali še več dediščine Maksima Gasparija. Turistično društvo Menišija tudi s tem dogodkom skrbi, da bi se glas o lepi Menišiji še razširil in bi še več ljudi vzljubilo rekreativni pohod na Veliko Špičko, ki v lepem vremenu ponuja čudovit razgled na spodaj ležeče vasi, Slivnico, Snežnik, Cerkniško jezero, Javornike, Nanos in celo Alpe. ■

Zimska pravljica v parku

📍 Ladica Oblak 📷 Karmen Petrič

29. decembra 2022 je v praznično okrašenem parku pri železniški postaji na Rakeku potekala kulturna prireditev Zimska pravljica, ki jo je po zamisli **Mojce Weber** izvedlo Kulturno društvo (KD) Rak Rakek s finančno podporo Občine Cerknica. K sodelovanju smo povabili še druga društva v kraju, osnovno in glasbeno šolo ter glasbenike, ki živijo na Rakeku in v njegovi okolici. V programu so sodelovali: Vokalna skupina Cluster in Mešani pevski zbor KD Rak Rakek pod vodstvom **Jelke Bajec Mikuletič**, male plesalke sekcije za balet in sodobni ples, plesna skupina Mavrica, učenke in učenci osnovne ter glasbene šole z Rakeka, vokalistka **Lucija Mekina**, flavtistka **Monika Jambrošič** in glasbenik **Francisco Soto Bravo**. Program je povezovala **Maja Malc**. Kljub temu da nam je malo nagajalo vreme, smo vztrajali in izpeljali prireditev s številnimi nastopajočimi vseh generacij in z njo popestrili decembrsko praznično dogajanje. Vsem nastopajočim se zahvaljujemo za sodelovanje, prav tako tehnični ekipi in ostalim članom društva, ki so pripomogli k uspešni izvedbi Zimske pravljice; Društvu Klasje in Turističnemu društvu Rakek pa za sladke dobrote in tople napitke na njihovi stojnici. ■

Obisk Križne jame v letu 2022

📍 📷 Gašper Modic

Križno jamo si je v letu 2022 ogledalo dobrih 17.500 obiskovalcev. Skupno število obiskovalcev se je v primerjavi z letom 2021 povečalo za skoraj 40 odstotkov. Število tujih gostov v preteklem letu je predstavljalo 48 odstotkov, število domačih pa 52 odstotkov. Opazen je trend vračanja tujih gostov, saj je zaznati povečanje za dobrih 11 odstotkov v primerjavi z letom 2021. Večji delež tujih obiskovalcev so predstavljali gostje iz Nemčije (dobrih 11 odstotkov), sledijo jim gostje iz Francije in Italije (8 odstotkov), Nizozemske, Češke, Belgije, Poljske, Izraela, Avstrije in Madžarske. V letu 2022 so Križno jamo obiskali turisti iz 52 različnih držav. Zaradi pomanjkanja vode smo morali odpovedati daljše vodene ogledne v juliju, avgustu in septembru. Suša v takem obsegu se v povprečju pojavi enkrat na deset let, smo jo pa na žalost občutili že zadnji dve leti. Večina obiskovalcev je odšla na krajši ogled z vožnjo po I. jezeru. Ogled vodnih delov zaradi varovanja jame obišče le omejeno število obiskovalcev. Pred Križno jamo je čez celo leto delovala informacijska točka, med poletnim časom pa je bil tam prisoten tudi informator. V predsezoni in zimskem času smo izvedli več snemalnih in fotografskih akcij za tuje in domače produkcije. Izpeljali smo tudi vse načrtovane dejavnosti (pohodi, čistilne akcije, dnevi odprtih vrat, urejanje pešpoti). Vsi člani Društva ljubiteljev Križne jame si bomo tudi v prihodnjem letu prizadevali, da domačim in tujim obiskovalcem na najboljši mogoč način pokažemo lepote Križne jame. Še namig za domačine – dneva odprtih vrat z brezplačnim krajšim ogledom in vožnjo po I. jezeru za domačine bosta v marcu in juniju. ■

Jaslice v begunjski cerkvi

✉ Maks Ipavec 📷 Ljubo Vukelič

»Radost oznanjam, nikar se ne bojte! Čudo neskončno nocoj se godi: rojen Zveličar je, molit ga pojte, v jaslicah revnih na slamci leži ...« Ta pesem Ignacija Hladnika nas je vseskozi spodbujala pri postavljanju jaslic v župnijski cerkvi. Sodelovalo je kar petnajst postavljavcev. Osrednji del jaslic predstavlja betlehemske hlevček s sveto družino. V ozadju štalice smo upodobili mesto Betlehem, ki ni sprejelo Jezusa, Marije in Jožefa. V bližini hlevčka smo namestili župnijsko cerkev, kjer pri sveti maši doživljamo Jezusovo rojstvo. Betlehem po naše pomeni hiša kruha. In v župnijski cerkvi najmočnejše doživljamo novorojenega Odrašenika. V jaslicah so uprizorjene vse podružnične cerkve, kapele, znamenja. V spomin na preteklost smo v bližini hlevčka postavili še eno vasico s staro kmečko hišo, skednjem, hlevom, kozolcem – toplarjem, žago in mlinom na vodni pogon. Nekdaj je namreč župnija imela na Cerkniščici veliko žag in mlinov, kjer so farani služili vsakdanji kruh. Celotne jaslice so nameščene ob daritvenem oltarju. Jaslice so resnično živi evangelij, saj ob njih najbolj neposredno doživljamo Božjo ljubezen, ki se je v Jezusu približala vsakemu človeku. ■

Pomoč nedonošenim otrokom

✉ Janja Mihelčič 📷 Blaž Žnidaršič

Cerkniški odrasli skavti iz bratovščine Polejn smo v mesecu novembru in decembru pripravili dobrodelni adventni sejem. Izdelali smo adventne venčke, voščilnice, okraske za na smrečico ter spekli piškote in druge dobrote. Na sveti večer 24. decembra smo pred župnijsko cerkvijo pripravili žive jaslice in pogostitev ob toplem čaju, kuhanem vinu in piškotih. Ves ta čas smo zbirali prostovoljne prispevke, namenjene nedonošenim otrokom. V Sloveniji se namreč vsako leto prezgodaj rodi več kot 1200 otrok, ki potrebujejo dodatno nego in pomoč na enoti za intenzivno nego in terapijo novorojencev. Skupaj s prijatelji, skavti in farani župnije Cerknica smo zbrali 2105 evrov, ki smo jih 15. januarja predali Društvu za pomoč prezgodaj rojenim otrokom. Donacije so bili zelo veseli in bo pripomogla k nakupu novih aparatov in opreme za izboljšanje možnosti preživetja za dlan velikih malčkov. Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam pomagali s prispevki. Hvaležni smo, da je bila naša dobrodelna akcija tako uspešna. ■

Praznični nastopi VS Cluster

✉ 📷 Silvestra Kotar

Kot nežna pesem se vsako leto vrača božič, ki nas uči, da čudeži obstajajo. Preprosto pride, nas očara s svojo tišino in preko nas razprostre pajčolan z mehko dobroto. Gre za čudovito zgodbo skupnosti, ki je že pred tisočletji zmogla ogromno ljubezni in človeške topline. Praznično zgodbo pa danes nadaljujemo mi – kot soljudje, ki si znamo vzeti čas za drugega, si položiti dlan v dlani in širiti človeško toplino. Vokalna skupina (VS) Cluster in mnogi vi, naši zvesti ali le naključni spremljevalci, smo čvrst dokaz bogastva vezi med ljudmi. V decembrsko-januarskem času smo tako ustvarili kar tri zvezdice spominov, za kar smo vam članice neskončno hvaležne. Družili smo se 21. decembra 2022 v Centru starejših Cerknica, 23. decembra 2022 pred Gasparijevimi jaslicami v naravni velikosti v Selščku, kjer smo koledovale, in 15. januarja v župnijski cerkvi v Begunjah pri Cerknici, kjer smo združile moči z Vokalno skupino Mavrica iz Postojne. Zahvala vsem gostiteljem in seveda tudi Občini Cerknica ter Kulturnemu društvu Rak Rakek, ki nas ves čas podpirata pri naših dejavnostih. Naj nas zgodba ljubezni, čutenja sočloveka in ustvarjanje lepega navdihujejo vse leto in nam vlivajo večno upanje v dobro. ■

Mozaičarke se predstavljajo v Logatcu

✉ Karmen Petrič 📷 Tomaž Čuček

5. januarja pod večer je bilo v Stekleni galeriji v Logatcu odprta razstava mozaikov skupine mozaičark iz Kulturnega društva Rak z Rakeka. Predstavile so se z razstavo »Ptice naših krajev ter sadje, zelenjava in slaščice«. Razstava prikazuje bogastvo motivov in živost barvnih koščkov mozaikov, ki tvorijo posamezne zaokrožene slikovne forme različnih ptičev, sadja in zelenjave. V uvodu je obiskovalcem zaželel dobrodošlico gostitelj, predsednik Društva likovnikov Logatec **Janez Ovsec**. Posebej je izpostavil, da je razstava obogatitev za lokalno okolje. Rakovške mozaičarke so se logaškemu občinstvu predstavile že drugič; nazadnje so tam gostovale pred tremi leti. V pogovoru z Janezom Ovscom sta delovanje sekcije podrobneje predstavili vodja sekcije **Karmen Petrič**

in mentorica **Eva Ule**. Posebej so naglasili, da se samostojno kot sekcija dobivajo na tedenskih delavnicah že šesto leto. V začetku delovanja je na njihov napredek in spoznavanje tehnike mozaikov vplivala akademska slikarka **Galina Malahova**. Za popestritev dogodka je poskrbel mladi harmonikar **Tristan Cervatič**, učenec 4. razreda harmonike pri prof. **Luki Jerončiču** iz Glasbene šole Logatec. Razstava je bila odprta do 27. januarja. ■

VGC nadaljuje dejavnosti

✉ 📷 Maša Simčič

Leto se za Večgeneracijski družinski center (VGC) Cerknica ni začelo preveč rožnato. Novega državnega razpisa za večgeneracijske centre žal ni, Občini Cerknica pa sredstev za naslednje programsko leto ni uspelo zagotoviti. Možnosti iščemo s prijavi na različne projektne pozive. Do nadaljnjega smo žal prisiljeni ukiniti tudi predavanja, ki smo jih običajno organizirali vsak mesec. Še vedno pa izvajamo in gostimo vse redne tedenske dejavnosti. Pri nas lahko obiskujete tečaje pametnih telefonov in računalnikov za starejše, jezikovne tečaje (začetna in nadaljevalna angleščina in nemščina), EFT tapkanje in telovadbo z **Gordano**. Še vedno gostimo srečanja mamic z dojenčki, pa tudi različna terapevtska in svetovalna srečanja. Predvidoma bomo spomladi začeli tečaj slovenščine za priseljence, ki nam ga lani ni uspelo organizirati. Ob sobotah dopoldne občasno gostimo kundalini jogo z **Nino Starc**. Vabljeni vsi, ki si dan želite začeti s petjem manter in prebujanjem telesa prek jogijskih položajev. Za več informacij in prijave na vse omenjene aktivnosti nam pišite na druzinski.center.cerknica@gmail.com. ■

Izlet z vlakom po Bohinjski progi

✉ 📷 Boža Vesel

Izletniki Društva upokojencev Rakek smo se v velikem številu zbrali na železniški postaji in se odpeljali proti Sežani, kjer smo presedli na vlak za Novo Gorico. Vlak za Jesenice nas je že čakal in zapeljali smo se po Bohinjski progi, ki je ena najslikovitějšíh in z zgodovino najbogatejših železniških prog v Sloveniji. Na Jesenicah je snežilo in pohiteli smo v gostišče, kjer so nam pripravili odlično kosilo. Lokalni vodnici sta nas odpeljali v mestno jedro Stare Save, z bogato železarsko tradicijo. V tem okolju so na relativno majhni površini ohranjeni graščina, cerkev, delavska stanovanjska hiša, plavž s pomožnimi obrati, rake in mlin. Ogledali smo si rekonstruirano delavsko stanovanje iz obdobja tridesetih let 20. stoletja, ki prikazuje bivalno kulturo in način življenja železarskih družin. V dvorani nekdanjega pokritega skladišča za leseno oglje, imenovano »kolpern«, so nam predstavili železarstvo v teh krajih. Ker nas je čas že preganjal, smo pohiteli na vlak proti Ljubljani ter srečno in varno prispeli domov v večernih urah. ■

Avtorica: **Miša Gorjanc Mestek**

Ups ... Ali tudi vam kdaj uide?

Urinska inkontinenca – nehoteno uhajanje urina je pogosta težava posameznikov v moderni družbi in še vedno tabu tema. Statistika pravi, da je vsaka tretja ženska, mlajša od 65 let, inkontinentna, medtem ko ima tovrstne težave vsaka druga ženska, starejša od 65 let.

Niso pa samo ženske tiste, ki jih urinska inkontinenca prizadene. Pojavlja se tudi pri moških, a manj pogosto. Težave se da v večini primerov odpraviti ali pa jih vsaj omiliti.

Pri urinski inkontinenci se je treba posvetiti mišicam medeničnega dna in sečnemu mehurju. Poznamo namreč tri različne vrste urinske inkontinence: stresna urinska inkontinenca (nehoteno uhajanje urina ob povečanem pritisku na mehur in mišice medeničnega dna, npr. smejanje, poskok, kihanje, kašljanje ...); urgentna urinska inkontinenca (nenadna močna potreba po uriniranju, npr. ko stojimo pred vrati s ključem v roki, ko zaslišimo vodo, ki teče ...) in kombinacija obeh prej opisanih vrst, ki jo poimenujemo mešana urinska inkontinenca.

Pri vseh vrstah urinske inkontinence je smiselno začeti trening mišic medeničnega dna. Seveda je tudi pri mišicah medeničnega dna zelo pomembno, da jih pravilno krepimo. Zavedati se je treba, da so mišice medeničnega dna nanizane v več plasteh in zapirajo sečnico, zadnjično odprtino in pri ženskah nožnico, podpirajo težo vseh organov in ostalih struktur v trebušni votlini, ne nazadnje pa so pomembne tudi pri spolnosti. Tako je tudi pri krepitvi omenjenih mišic treba izvesti stisk vseh plasti, kar si najlažje predstavljamo tako,

da jih poskusimo napeti, kot bi želeli zadržati blato, vetrove in urin ter celotno področje okrog presredka privzdigniti proti sredini trupa. Namreč ravno preraztegnjene in prešibke mišice medeničnega dna so vzrok za stresno urinsko inkontinenco, zdrs medeničnih organov, nestabilnost medenice, kar se odraža v bolečinah v hrbtenici, pa še s čim bi jih lahko povezali.

Smernice Svetovne zdravstvene organizacije pravijo, da moramo maksimalno moč mišic ob tem, ko jih napnemo, zadržati šest do osem sekund, ravno tako pomembna je tudi popolna sprostitve mišic, ki mora ravno tako trajati šest do osem sekund. Interval napetosti in sprostitve izmenoma ponavljamo osem- do dvanajstkrat. Tovrstno vadbo ponovimo tri- do petkrat na dan.

Zveni enostavno? Verjetno niti ne. Če bi se želeli naučiti vaj za krepitev mišic medeničnega dna ter mišic celotnega telesa pod strokovnim vodstvom diplomiranega fizioterapevta ali pa samo preveriti, kakšna je vaša telesna pripravljenost, vas vabimo, da se obrnete na ekipo Zdravstvenovzgojnega centra Cerknica. Dosegljivi smo na zvc@zd-cerknica.si ali na 01 705 01 29. Sodelovanje v naših delavnicah je brezplačno za vse z urejenim osnovnim zdravstvenim zavarovanjem.

PRAZNUJEMO 1. ROJSTNI DAN

Lekarna **Cernica Center**
pri Občini Cerknica,
Cesta 4. maja 61

*Rojstnodnevni 10% popust velja 14. 2. 2023 v Lekarni Cerknica Center. Ugodnost ne velja za nakup zdravih in izdelkov na recept, galejskih izdelkov, HAG testov za samotestiranje na covid-19, začetnih mlečnih formul, izdelkov, ki so že v akciji ali katalogu ugodnosti, darilnih bonov in knjig, ki so v Sloveniji v prodaji manj kot 6 mesecev ter ostalih izdelkov, za katere področna zakonodaja ne dovoljuje izvajanja tovrstnih aktivnosti. Popusti se ne seštevajo. Akcija je predvidena za prodajo v količinah, običajnih za gospodinjstva, in ne velja za pravne osebe.

Avtorica: **Marija Hribar**

Podobice, ki jih hranijo Notranjci, 2. del

Nekatere podobice prinašajo spoznanje, da so se za ljudmi, ki so jim posvečene, izgubile sledi, odšli so s trebuhom za kruhom, zakopani so v tuji zemlji, njihovi grobovi so neznani, brezimni, kot je to primer vojaka iz prve svetovne vojne. Le neznatna podobica vztraja s spominom. Notranjci hranijo tudi prenekatero podobico cerkvenih združenj, v katera so bili včlanjeni bližnji in daljni sorodniki.

Spominske podobice

Podobica (slika 1), ki sicer ni bila natisnjena za spomin na prvo sveto obhajilo, saj ima na zadnji strani natisnjeno Molitev za srečno smrt, je pridobila drugačno namembnost, saj jo je ob zakramentu svetega obhajila prešla 30. 9. 190? Kristina Rok z Rakeka, rojena 1894 (njen oče Jožef Rok, doma iz Žerovnice, Švaganov, je mlad umrl). Leta 1909 je odšla v Ameriko. Na podobici je podpis kateheta Ivana Plahutnika. Podobico s perforirano obrobo je izdalo Katoliško tiskovno društvo v Ljubljani.

Podobica (slika 2) je bila izdana 31. avgusta 1913, ko je kaplan Jernej Pavlin odšel iz Cerknice. Pavlin je ljudsko šolo obiskoval v Naklem, gimnazijo v Kranju in nato bogoslovje v Ljubljani, kjer je bil 1906 tudi posvečen v duhovnika. V cerkniškem župnijskem arhivu je o njem naslednji zapis: »Jernej Pavlin je bil drugi kaplan šest let, prvi kaplan eno leto.

Sl. 1: Spomin na sveto obhajilo, mere 6,7 x 11 cm, zbirka Slavke Ivačić (© Katarina Skuk)

Sl. 2: Spominska podobica, mere 5 x 11 cm, zbirka družine Otoničar (© Katarina Skuk)

V Cerknici je bil od meseca oktobra l. 1906 do meseca septembra l. 1913, ko se preseli v zavod sv. Stanislava v Šentvid nad Ljubljano za perfekta, potem namestnika učitelja verouka, kjer je postal l. 1918 pravi profesor verouka, leta 1920/21 je bil tudi namestni član komisije za slovensko stenografijo.« Podobico je izdalo Katoliško tiskovno društvo v Ljubljani.

Podobica v spomin padlemu v 1. svetovni vojni

Na vrhu podobica (slika 3) iz časa prve svetovne vojne prinaša zadnji Jezusovi besedi Consummatum est!, kar pomeni Dopolnjeno je! Franc Obreza (1881–1917) iz Selščka je padel leta 1917 na območju Asiaga. Altopiano di Asiago pravijo planoti, ki se razteza na severnem robu Benečije in seže v južni del Trenta. Tirolska oziroma dolomitska fronta je bila eno izmed najbolj krvavih bojišč prve svetovne vojne. V gorah okoli Asiaga sta se borila 17. pehotni polk in 7. lovski bataljon, ki sta bila sestavljena pretežno iz slovenskih fantov. V članku 10 metrov snega in trideset pod ničlo, ki je izšel v časopisu Dnevnik, lahko preberemo: »Na vzpetini nad Asiagom se dviguje mogočen slavolok, eden največjih italijanskih spomenikov padlim v prvi vojni. Zgradili so ga v času fašizma, na otvoritveni slovesnosti je leta 1938 govoril Benito Mussolini.

V kostnico ob spomeniku so v letih 1935 do 1938 z bližnjih pokopališč prenesli posmrtno ostanke 22.291 neznanih italijanskih vojakov in 12.795 padlih, ki so jih pokopali z imenom in priimkom. Kasneje je v njej našlo svoj zadnji dom tudi 18.505 avstro-ogrskih vojakov, od katerih jih je več kot 12.000 ostalo neprepoznanih.«

Podobice cerkvenih združenj Družba sv. Cirila in Metoda

V drugi polovici 19. stoletja so se v habsburški monarhiji razmere na narodnostnem področju močno zaostrele, zato so bile takrat na slovenskem ozemlju zelo pomembne nekatere narodnoprebudne in narodnoobrambne organizacije, ki so prispevale h krepitvi narodne zavesti. Ena pomembnejših je bila leta 1885 ustanovljena slovenska zasebna šolska narodnoobrambna organizacija Družba sv. Cirila in Metoda (CMD). V pravilih so poudarili, da so CMD ustanovili za Kranjsko, Štajersko, Koroško in Primorsko ter da je njen namen »vsestransko podpirati in pospeševati slovensko šolstvo na katoliško-narodni podlagi, da se za slovenske otroke napravlja in vzdržuje šole in otroške vrtove, nastavlja učitelje, dovoljuje

podpore in nagrade, izdaja primerne spise in knjige«. Družba sv. Cirila in Metoda je imela razvito mrežo podružnic. Na ožjem Notranjskem so bili naslednji odbori podružnic CMD: Begunje pri Cerknici, ustanovljen leta 1886, Cerknica, Planina in okolica s sedežem na Rakeku, ustanovljen leta 1892, Cerknica in okolica (moška), ustanovljen leta 1907, Stari trg pri Ložu (moška), ustanovljen leta 1893, Stari trg pri Ložu

(ženska), ustanovljen 1893, Unec, ustanovljen 1904.

V podružnico Cerkniske in Planinske okolice je pristopila Helena Završnik iz Cerknice kot letni član. Spodaj je podpisan predsednik Družbe sv. Cirila in Metoda, duhovnik in prešernoslovec Tomo Zupan, ki je CMD vodil od ustanovitve do leta 1907. Na desni strani je podpis takratnega tajnika CMD, sicer župnik in publicist, Antona Žlogarja. Na podobici (slika 4), ki je bila hkrati vpisnica v družbo, so natisnjeni tudi molitev in pravila Družbe sv. Cirila in Metoda.

Sl. 3: Spominska podobica, mere 6,5 x 10,5 cm, zbirka Fani Turšič (© Katarina Skuk)

Sl. 4: Vsprejemnica, zloženka na štirih straneh, mere 12,4 x 17,4 cm, zbirka Ljerke Zagorjan (© Katarina Skuk)

Sl. 5: Dejanje sv. Detinstva, zloženka na štirih straneh, 8 x 12,5 cm, zbirka družine Otoničar (© Katarina Skuk)

Dejanje sv. Detinstva

Dejanje sv. Detinstva je bilo ustanovljeno leta 1842 kot podpora ustanova misijske dejavnosti, in sicer »z namenom reševati poganskim otrokom življenje in jim naklanjati milost svetega krsta ter krščansko vzgojo, – krščansko mladino pa posvečevati.« Podobica (slika 5) na zadnji strani poleg molitve prinaša tudi navodila za odpustke, milosti in duhovne dobrote ter pomočke (darovi). Podobica je izšla v Innsbrucku pri založbi Verlag der Kinderfreund Anstalt leta 1908. Od leta 1880 do 1913 je v Ljubljani izhajal časopis z naslovom Dejanje svetega Detinstva.

Marijina družba

Prva Marijina družba je bila v Ljubljani ustanovljena že leta 1605, imenovala se je Družba preblažene Device Marije v nebo vzete. Marijine družbe je dokončno prepovedal poseben cesarski ukaz iz leta 1783. Ponovni razvoj Marijinih družb se je začel v drugi polovici 19. stoletja, delovale so na verskem, kulturnem in socialnem področju. Za vstop v Marijino družbo je bilo treba pridobiti dovoljenje voditelja.

Sl. 6: Sprejemnica, 7 x 12,5 cm, zbirka Fani Turšič (© Katarina Skuk)

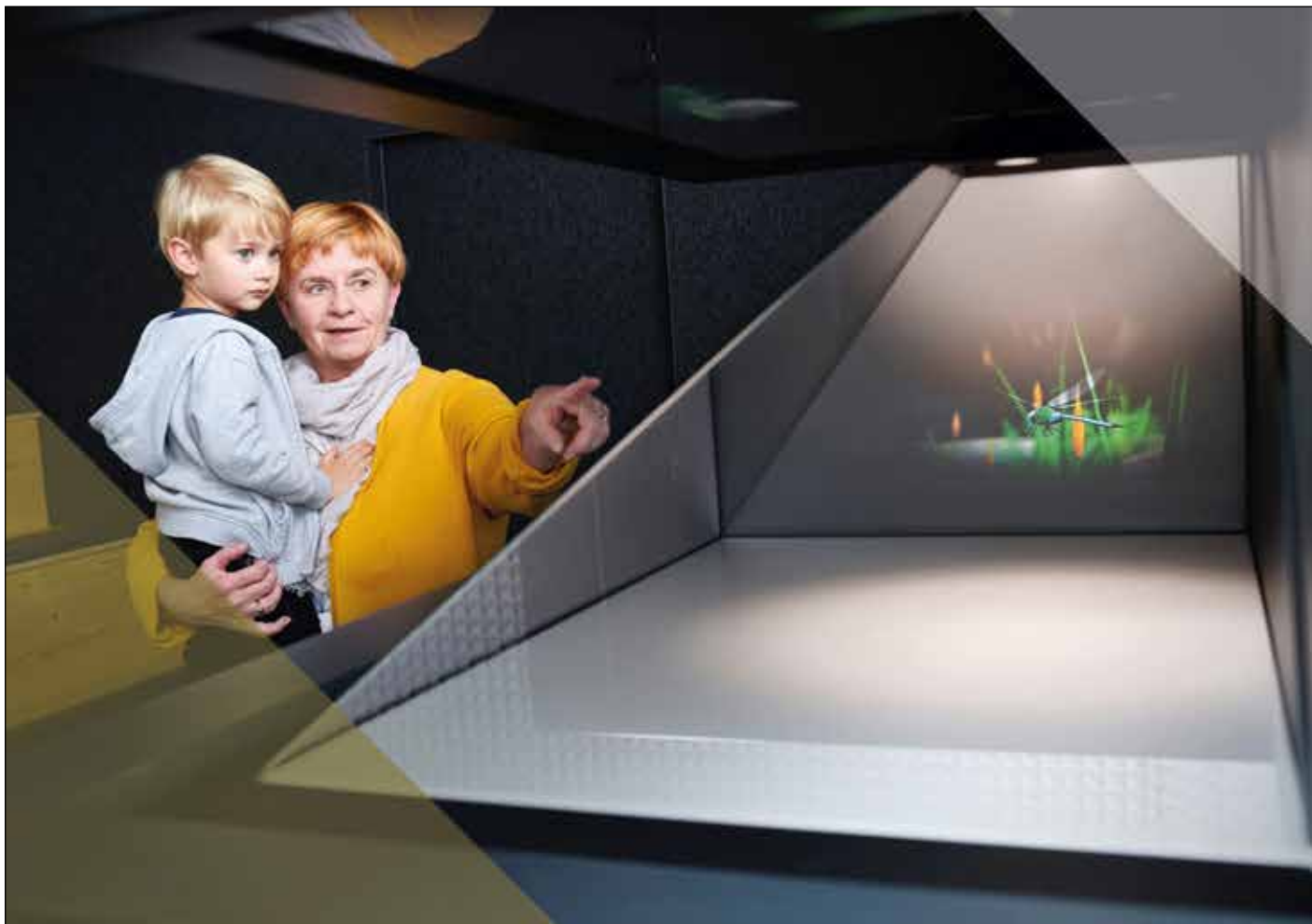
Sl. 7: Sprejemnica, 6,7 x 12,5 cm, hrani KJUC (© Marija Hribar)

Vsak kandidat je moral opraviti najmanj dva do tri mesece kandidature. V dekleške Marijine družbe so sprejemali dekleta od 14. do 25. leta starosti. Po sprejemu so imena zapisali v imenik Marijine družbe. Leta 1933 je bilo v Marijino družbo v Cerknici vpisanih 165 deklet, v Marijin vrtec pa 395 otrok, v Begunjah 72 deklet in 42 mladeničev, v Marijin vrtec pa 98.

Predstavljeni sta dve podobici oziroma sprejemnici (sliki 6 in 7): V Marijino družbo je bila 14. septembra 1902 v Begunjah sprejeta Marija Švigelj, v vrtec Marijine družbe pa v Cerknici 15. avgusta 1911 Ivana Ošaben iz Martinjaka, rojena leta 1902.

Viri in literatura:

1. Arhiv župnije Cerknica
2. Vovko, A.: Odborniki in članstvo podružnic Družbe sv. Cirila in Metoda 1885–1918, 2004
3. Zalar, D.: Marijine družbe na Slovenskem, 2001
4. www.dnevnik.si/1042673939

Center za obiskovalce Cerkniško jezero

Prisluhnite zgodbi o prav posebnem jezeru.

Odkrijte skrivnostni svet mističnega Cerkniškega jezera in prisluhnite zgodbam o njegovih preobrazbah, o tem, kako je to svetovno čudo nastalo in o izjemnosti pokrajine, ki so jo izrisali kraški pojavi.

Ponedeljek:
zaprto

Od 1. oktobra do 31. marca:
torek-nedelja, prazniki: 10:00 - 17:00

Od 1. aprila do 30. septembra:
torek-petek: 9:00 - 17:00
sobota, nedelja, prazniki: 9:00 - 18:00

Notranjski park

Mistična dežela Cerkniškega jezera

www.notranjski-park.si

Perkovi sgraffiti v Cerknici

Slikar in ilustrator Lojze Perko se je rodil leta 1909 v Starem trgu pri Ložu. Njegov srednješolski učitelj v Ljubljani je bil tudi slikar in kipar France Kralj. Ko so Perka tridesetletnega zaradi starosti zavrnil na Akademiji likovnih umetnosti v Zagrebu – kar ga je v določenem smislu odločilno zaznamovalo, saj je to pomenilo odmik od slovenskih sovrstnikov iz skupine Neodvisnih, ki so večinoma študirali tam, ter posledično tudi nekakšno izoliranost –, je šolanje nadaljeval na bolgarski umetnostni akademiji v Sofiji, a ga je moral zaradi vojne prekiniti.

Med vojno je z ilustracijami v rjavi kredii opremil Levstikovega Martina Krpana. Risba je v celotnem njegovem opusu odigrala pomembno vlogo. Leta 1945 se je vpisal na likovno akademijo v Beogradu, kjer je leta 1949 diplomiral, specialko je končal pri prof. Petru Lubardi. Po vrnitvi v domovino je bil razpet med Ljubljano in Kamnikom, kjer si je ustvaril družino. V petdesetih letih je pri njem prevladovalo figuralno slikarstvo, bil je odličen krajinar in portretist. Velik talent je imel zlasti za upodabljanje otrok. Leta 1968 se je za stalno naselil na Notranjskem v Dolenji vasi pri Cerknici.

Notranjska pokrajina je postala tudi njegov najljubši predmet upodabljanja. Umrl je leta 1980 v Ljubljani za posledicami prometne nesreče.

Perkovo življenje in ustvarjanje je takoj po njegovi smrti v monografiji predstavil umetnostni zgodovinar Stane Mikuž; leta 2020 je bila ob 40. obletnici umetnikove smrti v sodelovanju Dolenjskega muzeja Novo mesto in Notranjskega muzeja Postojna odprta tudi pregledna razstava.

Zanimivo je, da so v strokovni literaturi komajda kje omenjeni Perkovi sgraffiti, čeprav je bil pravi mojster te tehnike (izven Cerkniškega omenimo vsaj tiste v župnijski cerkvi v Kuzmi na Goričkem). Mikuž jih ne omenja, niti ne Milček Komelj v članku Slikarski bard notranjske dežele v Kamniškem zborniku (2010) ob 100. obletnici slikarjevega rojstva.

Pri sgraffitih oz. praskankah gre za slikarsko tehniko, načeloma na zidu, lahko npr. tudi na keramiki, pri kateri nastane podoba z izpraskanjem ene ali več plasti raznobarnih ometov. Perko je zlasti na Notranjskem ustvaril več tovrstnih del, žal pa je bilo precej uničenih, tako npr. v OŠ v Starem trgu in v upravni stavbi Bresta Cerknica, ohranila pa sta se sgraffita v domu v Slivnici, ki prikazujeta prizora s tipično lokalno zaznamovano motiviko Ples čarovnic in Hudič žene polhe past.

Na tem mestu bi želela opozoriti na signirane in datirane (Perko 60) sgraffite, ki jih je leta 1960 izdelal na zunanjsčini

Lojze Perko, sgraffito Mati z otrokom, izrez, Partizanska cesta 2 a v Cerknici

nadstropne Žumrove hiše (Cesta 4. maja 47; pred drugo svetovno vojno v njej gostilna in »Velikoprodaja tobaka Ivan Žumer«, danes znana kot Delikatesa) in na stenah vhodnega stopnišča večnadstropne stavbe Partizanska cesta 2 a (ulica se je včasih imenovala Velika gasa) v središču Cerknice. Areal lepo zaključuje ploščad ob križišču obeh cest, kjer stoji spomenik padlim borcem NOB, nastal leta 1952 v sodelovanju med arhitektom Marjanom Amalietijem in kiparjem Zdenkom Kalinom, ki je naredil bronast kip partizanska bombaša.

Pri vseh je kontura rjavkasta.

V pritličju glavne fasade monumentalne obcestne Žumrove hiše je upodobljenih pet prizorov skoraj kvadratnega formata, le prvi na levi je ožji in pokončnega pravokotnega formata. Zapolnjujejo polja med okenskimi odprtini in na vogalih. Od leve proti desni si sledijo drevesce, žena pri statvah, ribolov na Cerkniškem jezeru, žetev in sončnice. Ekspresivna figuralna stopniščna sgraffita pa prikazujeta motiviko, ki bi jo lahko poimenovali Vojna in Mir/Svoboda: na levi steni (gledano od smeri vhoda v stavbo) so prikazani partizani v jurišu, eden umira v rokah partizanke, vizavi je v središču upodobljena mati z otročičem, ki sega proti sadežu na drevesu; umetnikova hitra in zanesljiva poteza je tukaj preprosto očarljiva. Levo v ozadju moška zasajata drevo, kar bi lahko simboliziralo novo življenje in upanje.

Pri sgraffitih na stavbi Cesta 4. maja 47 so danes moteči zlasti kričeči napisi prodajaln, tako da mimoidočemu Perkovega dela niti ne uspe opaziti. Sploh pa sta degradirana stopniščna prizora, in sicer zaradi sekundarno dodanih kovinskih ograj, poštnih nabiralnikov in električnega stikala. Prav gotovo bi se dalo – in bi bilo tudi nujno – Perkove sgraffite v mestnem središču Cerknice prezentirati na ustrežnejši način, tako da bi mesto lepšali, saj so bili s tem namenom ne nazadnje tudi naročeni in izdelani.

Avtorica in fotografinja: Štefka Šebalj Mikše

Oglarstvo

Zima je bila v času opravljanja oglarske dejavnosti namenjena pripravi oglarskih drv – čas od jeseni do pomladi je bil primeren predvsem za pripravo bukovih drv. Oglje pa se je proizvajalo poleti. Pridobivalo se ga je s segrevanjem lesa v kopah z omejenim dostopom zraka, da se les ni mogel vneti, ampak je pooglenel.

V tem postopku je les dobil druge lastnosti – obseg se mu je zmanjšal približno na polovico, teža približno na četrtino, prevozni stroški so bili tako cenejši v primerjavi z drvni. Oglje se je pridobivalo v gozdovih ... Oglarji so pri svojem delu, vse od priprave drv do prodaje oglja, potrebovali raznovrstno orodje, v prvi vrsti pa zagozde in žage.

Da se je tudi v naši bližini opravljal oglarska dejavnost, nam pričajo ledinska imena v Javornikih – Veselova ogenca in Pirmanova ogenca. Pri zadnji se je odcepila rimska cesta k Laškemu studencu, ki je od Starih ogenc s Pivškega vodila čez Javorniško pogorje. Še nekoliko bližje, v Javornikih, od Glažute proti Debelemu kamnu, je Rupenova pot, poimenovana po podjetniku, ki je pred mnogimi leti tam tovoril oglje. Seveda pa vsa mesta ogenc niso bila zapisana z ledinskimi imeni, ampak so ostala v spominih. Nad Vranjo jamo sta bili jasa Polanca, kjer so kuhali oglje, in Herblanova ogenca v bližini prej navedenih ogenc.

S kuhanjem oglja iz jesenovega lesa v posebnem kotličku so nekoč pridobivali zdravilo »jesenovca«, namenjeno zdravljenju parkljev pri živini. Zdravilo se je izločilo kot smolni podobna snov.

Med porabniki oglja so bili tudi kovači, ključavničarji in drugi manjši odjemalci. Kovačija Hiti v Grahovem, po domače pri Jernejčku, je letno potrebovala 4 tone oglja in 2 tona koka, ki so ga nabavili v Kočevju. V kovačiji se je od leta 1886 izučilo 16 kovačev – pomočnikov. V kovačiji je bilo stalno na delu od šest do osem ljudi: dva mojstra, dva pomočnika, dva vajenca in dva hlapca. Gospodinja je dnevno kuhala vsem tamkajšnjim delavcem.

Kdo bi vedel, ali so bili zagozdi in žaga, ki jih je do moje najdbe v Završičnem talu pod Čela goro že močno načela rja, kdaj uporabljeni pri pripravi oglarskih drv. Odgovora na porajajoče se vprašanje nimam,

toda lansko poletje sem bila prijetno presenečena ob pripovedi o vsakoletnem oglarjenju v vasi Višnje, ki je bilo namenjeno ohranjanju tradicije. Enotedenskega dogodka se udeleži okrog 20 otrok, ki delajo svojo malo kopo s tolikšno vnemo, da pri tem pozabijo na vse mobilne naprave.

Literatura in viri:

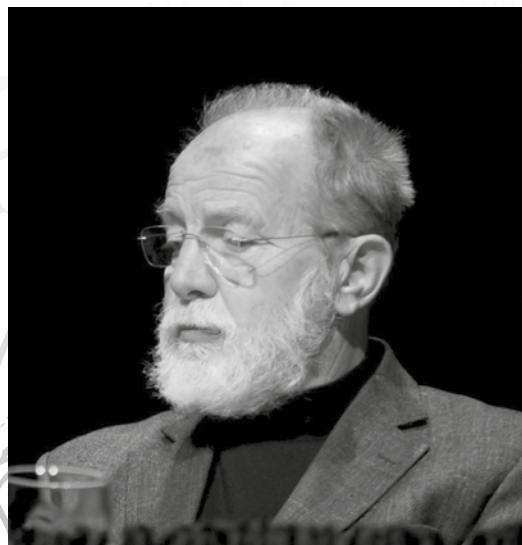
1. Franjo Sevnik, Oglarstvo v Sloveniji, Šumarski list, 1936, št. 5–7
2. Tone Udovič, ustni vir
3. Tone Lovko, ustni vir
4. Ivan Kraševc, ustni vir

V spomin na akademika prof. dr. Andreja Kranjca (1943–2023)

© Valter Leban

Geograf, krasoslovec, dr. geogr. znanosti in zaslužni profesor krasoslovja Univerze v Novi Gorici **Andrej Kranjc** je bil dolgoletni sodelavec Knjižnice Jožeta Udoviča Cerknica. Aktivno je sodeloval pri projektih, ki se jih je Knjižnica Cerknica lotevala skupaj z Založbo Maks Viktor. Napisal je spremna besedila pri prevodih Steinbergovega dela Temeljito poročilo o na Notranjskem ležečem Cerkniskem jezeru, izšlo je leta 2014, Hacquetove Oryctographie Carniolice (2020), predlagal je tudi prevod rokopisa A. Nagla iz dunajske Nacionalne knjižnice, kar smo uresničili leta 2022, ko je delo izšlo v knjižni izdaji z naslovom Opis redkosti narave, ki se nahajajo v vojvodini Kranjski. Leta 2019 smo v knjižnici prisluhnili njegovemu predavanju Cerknisko jezero in Kircherjeva teorija hidrofiliacij. Knjižnico je večkrat obiskal in se skupaj z nami veselil uspehov, ki smo jih dosegli s prevodi klasičnih krasoslovnih del. V spominu nam bo ostal kot široko razgledan človek, vedno pripravljen, da nam pomaga. Pogrešali ga bomo kot človeka in sodelavca, vrhunskega strokovnjaka, predanega krasoslovca.

Marija Hribar

Avtorica: **Marija Hribar** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Razstava o življenju in delu Maksima Gasparija: ob 140. obletnici rojstva

Na razstavi, ki so jo pripravili Marija Hribar, Robert Kužnik in Katarina Skuk, je predstavljeno gradivo iz zbirk Knjižnice Jožeta Udoviča Cerknica, Domoznanskega arhiva, arhiva Studio Zibka in iz arhivov zasebnih zbirateljev.

V zadnjih desetih letih je Knjižnica Cerknica pridobila veliko Gasparijevih originalnih dokumentov, slikovnega gradiva, korespondence, vseh pridobljenih enot je kar 365, vseh vpisov v sistem cobiss pa čez 500, nekaj je tudi zbirnih map, ki imajo eno inventarno številko in vsebujejo več dokumentov.

Predstavljeni so Gasparijevi biografski dokumenti: rojstni, krstni list, biografski list, spričevalo o končanem študiju na grafični šoli na Dunaju, odločba o podelitvi Prešernove nagrade za leto 1952, fotografije, korespondenca: Gasparijeva pisma, Sadnikarjevo pismo Gaspariju, knjižnica hrani 27 Sadnikarjevih pisem od leta 1924 do 1951, ki jih je naslovil na Gasparija, razstavljena so tudi pisma umetnikov Ivana Vaupotiča, Riharda Jakopiča, Božidarja Jakca, Lojzeta Perka, etnografa Milka Matičetovega in drugih. Obiskovalci si lahko ogledajo knjige, revije z Gasparijevimi ilustracijami in opremo. Gaspari je zapisal, da mora biti »dobra ilustracija prav tako dognana in dovršena kakor dobra oljna slika«. Število izdaj z Gasparijevimi ilustracijami pa je tolikšno, da do danes še ni dokončno prešteto. Knjižnica Cerknica jih hrani več kot sto. Ena izmed najlepših knjig, ki jih je ilustriral Gaspari, so Kettejeve Poezije, založil jih je Schwentner, tiskal Slatnar v Kamniku, prav tako so se omenjeni podpisali pod izdajo Pravljič Frana Milčinskega.

Na ogled je tudi del Gasparijevih razglednic, knjižnica jih hrani več kot 300: božično-novoletne, veliko-nočne, razglednice iz prve svetovne vojne, največ jih je naslikal prav Gaspari, večina je izšla v seriji Vojska v slikah. To so prve slovenske vojne razglednice s protivojnim nabojem. Leta 1918, ko je bila vojna končana, so začele izhajati deklaracijske razglednice. 30. maja 1917 so slovenski, hrvaški in srbski poslanci v dunajskem parlamentu zahtevali samostojno

jugoslovansko državo znotraj Avstro--Ogrske, pobudnika dr. Janez Evangelist Krek in dr. Anton Korošec sta upodobljena na več Gasparijevih razglednicah. Gaspari se je aktivno vključil tudi v boj za priključitev Koroške k Jugoslaviji, na razstavi je izredno pomemben plebiscitni plakat iz leta 1920.

V vitrini, posvečeni Prešernu, so originalni Gasparijevi zapisi: Prešeren in njegova podoba iz leta 1970, ilustrativno delo o Prešernu, Prešernove podobe iz leta 1948, ilustracija Sonetnega venca ter reprodukcija Gasparijevega Prešerna iz leta 1938.

Robert Kužnik je za razstavo pripravil plakate, povzete po knjigi z naslovom Maksim Gaspari, ki je ravnokar izšla. Tako lahko spremljamo življenje, šolanje, delo Gasparija v Selščku, Kamniku, na Dunaju, predstavljena sta Umetniško društvo Vesna in govor Milka Matičetova o Gasparijevem delu, na koncu sledi še seznam priznanj.

Razstavljene so tudi tiskarska klišeja za Gasparijevi razglednici Bel predpasnik in Deviški venec, Gasparijevo slikarsko stojalo, nalivno pero, svinčnik, skice in študije, fotografije na steklu za reprodukcijo razglednic, mojstrsko izpričevalo za čevljarkega mojstra Alojza Urbasa iz Cerknice ter replika Gasparijevih narodnih jaslic. Za popestritev pa je na ogled tudi nekaj Gasparijevih reprodukcij.

Razstava je na ogled do 11. februarja.

Avtorica: Vesna Telič Kovač

Bralni požiralniki, bralna značka za mlade in odrasle

V Knjižnici Jožeta Udoviča Cerknica pod sloganom »prešerno s knjigo do taveselega dne« na slovenski kulturni praznik oz. Prešernov dan začenjamo bralno značko za mlade in odrasle, ki smo jo poimenovali Bralni požiralniki.

Knjige boste do »tave-selega« dne kulture, ki ga kulturne institucije obeležujemo na Prešernov rojstni dan, 3. decembra, lahko brali in požirali vsi člani knjižnice, tudi novi. K brezplačnemu vpisu vabimo mlade do 18. leta, upokoјence in brezposelne osebe.

Decembra bomo organizirali zaključno prireditev s podelitvijo nagrad za vse, ki boste prebrali vsaj pet knjig z bralnega seznama, ki smo ga pripravile knjižničarke in ga dobite v vseh enotah knjižnice ali na naši spletni strani. V knjižnici vas na po-

sebнем mestu čakajo izbrane knjige, naenkrat si lahko izposodite le eno, nekatere pa so dostopne tudi v elektronski obliki.

Na bralni kartonček boste poleg naslovov in avtorjev prebranih knjig lahko zapisali tudi misel, citat ali vaše mnenje o knjigi, ki jo boste izmed petih prebranih še posebej priporočili ostalim bralkam in bralcem.

Z bralno značko, ki jo v tem letu uvajamo in bo postala stalnica, želimo sodobno kakovostno slovensko in tujo literaturo približati mlajši generaciji, med katero branje vse bolj ponika, in seveda na nove pisave opozoriti tudi redne bralke in bralce.

Lepo vabljeni med knjige, da z zanimivimi zgodbami in izbranimi besedami skupaj napolnimo Bralne požiralnike.

Vabilo na večer poezije

Ob prazniku kulture vas prisrčno vabimo na večer poezije z naslovom Samó Gregorčič, ki bo 10. februarja ob 19. uri v Kulturnem domu Cerknica. Obiskal nas bo zamejski kulturni delavec in duhovnik **Janko Krištof**, ki bo ob spremljavi organista in učitelja klavirja Andreja Feiniga deklamiral 21 pesmi, ki jih je napisal pesnik Simon Gregorčič. Gre za njegov deseti recitalski projekt, katerega namen je vzbujati čut za lepoto slovenske umetniške besede in ohranjati našo bogato pesniško dediščino. Gregorčičeve pesmi so klasika slovenske kulturne zakladnice. Nekatere so ponarodele, nekatere se s svojimi opisi narave čudovito zlijejo s človekovimi notranjimi občutji ... Krištof nas je v Cerknici obiskal že leta 2018, ko je s pianistom **Tončem Feinigom** pripravil recital Krst pri Savici. Vabljeni! ■

✉ Blaž Knez 📷 osebni arhiv

Avtor: **Mitja Fajdiga**

Pevci delavno-prešerno v 2023

Pevski zbor mora vaditi, če želi okrog novega leta kakovostno nastopati. Zato smo bili pevci Komornega zbora Fran Gerbič tudi letos podobni gostincem – oddahnili smo si šele sredi januarja.

Enako kot Mešani pevski zbor (MePZ) Mavrica (Vrhnika) in MePZ dr. Frančišek Lampe (Črni Vrh) smo jeseni začeli ločeno vaditi nov novoletnokonzertni spored, v decembru pa smo skupaj pilili naučeno; sledila je še usklajevalna vaja skupaj z orkestrom. Za piko na i so letošnje nastope popestrili izvrstni solisti.

Za občinstvo domačinov – vrhniškega orkestra Simfonika in pevcev zbora Mavrica – smo 6. prosinca nastopili v vrhniškem Cankarjevem domu (popoldne in zvečer) ter za širše občinstvo 14. januarja ponovili nastop še v Slovenski filharmoniji. Komorni zbor Fran Gerbič je drugič prispeval svoje pevske sile, za povrh pa še nastop izvrstnih solistik; **Maša Simčič** in **Vilina Rajk** sta solistični začetek skladbe Panis angelicus (Kruh za angele) peli izmenično – na popoldanskem koncertu ena in na večernem druga. Njuni starši ju niso spremljali iz občinstva, temveč z odra kot sonastopajoči. Orkestru in zborom je v tej skladbi dirigiral naš zborovodja **Jože Rajk**.

Kot tenorski solist se je v več skladbah izkazal **Žiga Lakner**, ki je v Ariji Orlovskega posnel ženski glas; pel je kontratenor – zelo visok, stisnjen moški glas. V izvirniku namreč vlogo poje pevka, preoblečena v moškega. Posrečeno! (Kot pevec vem, kako zahteven je solistični nastop, da o petju cele skladbe v falzetu ne govorim ...) Tri skladbe pa je pel kot junaški tenor. Vrhunsko!

V duetu z Žigo Laknerjem je odlomek iz opere Prodana nevesta zapel še gostujoči solist, baritonist **Peter Grdadolnik**. Sprva sta se prepričevala, čigava naj bo nevesta, a sta se zedinila, da je edino prav ugoditi njeni srčni želji, da se omoži s svojim izbrancem. Nevesta je bila končno namenjena pravemu in nastopajoča sta si čestitala ...

Velja poudariti, da je novoletni koncert zasnovan kot zmes znanih in manj znanih, celo skrivnostnih orkestralnih in poživljajočih pevsko-instrumentalnih skladb. Da pa je občinstvo vedelo kaj pričakovati, je program napovedoval **Lovrenc Habe**.

Njegov napovednik je bil zmes samogovora in pogovora z občinstvom, ki je med drugim ugibalo, o kateri zimskohibernirajoči živali bo govora v naslednji skladbi. Občinstvu je tudi priporočil, naj si doma, pred ogledalom, vsak zaploska, ker je živ, ker ustvarja in ker se ima rad. Res je, zaploskajmo si!

Lani je zaradi zdravstvenih omejitev manjkal skoraj celoten zbor Črnovršcev, zato nas je bilo na odru borih štirideset pevcev, medtem ko nas je bilo letos okrog sto in smo bili zvočno enakovredni orkestru, ki je bil med nami in občinstvom.

Kot dirigentki sta se na odru vsaka z eno skladbo predstavili tudi zborovodkinji **Darinka Fabiani** in **Katja Bajec Felc**. Orkester Simfonika je sicer vrhunsko uvežbal njegov vodja, dirigent **Marko Fabiani**, ki je priredil skoraj polovico skladb s programskega lista. Večina je bila nova, nekatere pa se pojejo vsako leto; taki sta Novo leto in Radetzkyjeva koračnica. Program smo zašpilili še s skladbo Oj, Triglav, moj dom!

ORKESTER SIMFONIKA VRHNIKA
Mešani pevski zbor **MAVRICA**
Mešani pevski zbor dr. **FRANČIŠEK LAMPE**, Komorni zbor **FRAN GERBIČ**

Solist: **ŽIGA LAKNER** - tenor
Gost: **PETER GRDADOLNIK** - bariton
Dirigent: **MARKO FABIANI**

Zborovodje: **DARINKA FABIANI, KATJA BAJEC FELC, JOŽE RAJK**
Koncert povzbuje: **LOVRENC HABE**

S P O R E D

G. Rossini - O. Respighi **FANTASTIČNA PRODAJALNA IGRAČ**
prej. M. Fabiani Uvertura

K. Jenkins **ADIEMUS**

G. Franck **PANIS ANGELICUS**
Vilina Rajk in Maša Simčič - sopran

J. Strauss ml. **ARIJA ORLOVSKEGA**
iz operete Netopir

B. Smetana **PRODANA NEVESTA** - duet iz opere
Žiga Lakner in Peter Grdadolnik

J. Góttsc, M. Bejović **ERO Z ONEGA SVETA**
Finale iz opere

J. Ivanovici **VALOVI DONAVE**

E. di Capua, G. Capurro **O SOLE MIO**
prej. M. Fabiani

A. Sosa, S. Makarović **V LJUBLJANO**
prej. M. Fabiani

A. Lara **GRANADA**
prej. M. Fabiani

J. Williams **JURSKI PARK**

G. Puccini **NESSUN DORMA** iz opere Turandot

Avtor: **Gregor Mišič** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Sergej Bavdek

Ženska košarka se zadnja leta v občini Cerknica strmo razvija tako po kakovosti dela kot po številu mladih športnic. 27-letni Cerkničan Sergej Bavdek je eden izmed trenerjev Košarkarskega kluba (KK) Cerknica, ki je zadnjih sedem let pomemben del ženske košarkarske zgodbe.

Z igranjem košarke se je začel redno ukvarjati v prvem razredu osnovne šole in vztrajal enaindvajset let, do zaključka lanskega tekmovale sezona. Pred začetkom sezone 2015/2016, ko je že študiral na Fakulteti za šport, je prejel klic **Jake Kotnika**: KK Cerknica je takrat iskal trenerja deklet, v prihajajočem tekmovalnem obdobju pa je Sergej že prevzel vodenje treh kategorij osnovnošolske ravni.

Po prvih treh letih dela z dekleti je bil vmes dve sezoni trener skupine fantov starosti do petnajst let. Odkrito pove, da kot trener raje dela z dekleti. Zdi se mu, da s trenerjem lažje vzpostavi prijateljski odnos kot fantje ter mu precej bolj zaupajo in ga upoštevajo. Pri fantih je vpliv svetovno prepoznanih športnih vzornikov mnogo večji in je povezan tudi z odnosom s trenerjem. Občutek ima, da dekleta precej manj spremljajo košarko vrhunske ravni, in opaža, da je mogoče tudi zaradi tega ter strahu pred napako v njihovi igri manj ustvarjalnosti oz. načina razmišljanja, da naredijo stvari po svoje. Pri fantih se mu zdi, da je ravno obratno.

Lanska sezona 2021/2022 je bila zanj najzahtevnejša, saj je vodil vse mlajše kategorije deklet v klubu. Trenutno dela s petdesetimi mladimi športnicami – vodi starostne skupine deklet U10, U12, U16 ter U18. Prav tako pomaga pri kategoriji U14, ki jo vodi trenerka **Ksenja Hribljan**. Košarkarski klub je dejaven v lokalnih osnovnih šolah, Sergej vodi šolo košarke v Starem trgu, Grahovem in Cerknici. V vseh treh krajih je skupno vključenih okoli sto otrok. V cerkniškem košarkarskem klubu je vsako leto večje število na novo vključenih mladih športnikov in športnic. Izrazitemu spontanemu upadu športnic ob prehodu v srednjo šolo se je sicer težko izogniti, vendar Sergej ocenjuje, da strokovno na splošno delajo zelo dobro.

Na državni ravni je kot glavni trener ene izmed štirih regij vključen v proces izbora najboljših mladih košarkaric, imenovan tudi regijsko selekcioniranje. Preteklo leto sta

bila skupaj z mlado cerkniško košarkarico **Ivo Maresič Fink** povabljeni v slovensko reprezentanco do štirinajst let in se udeležila mednarodnega turnirja Slovenia Ball – ekipa Slovenije je osvojila bron.

Z vidika razvoja otrok ter mladih športnikov in športnic vidi veliko težavo v prehitrem in preneglem razvoju tekmovalnosti – občutek ima, da je vsako leto huje. Košarkarska zveza Slovenije se sicer s tem poskuša spopadati, saj najmlajše kategorije nimajo organiziranega običajnega tekmovanja, prav tako se ne štejejo rezultati. Otroke

se že v začetku osnovne šole pretirano spodbuja k tekmovalnosti, vse pa se vrti okoli pomembnosti rezultata, zmage in doseženih točk. Sergej meni, da bi moral biti šport mladih prvotno namenjen druženju in učenju gibalnih vsebin. Pri najmlajših niti ne vidi smisla v tekmovalnosti in meni, da bi bilo bolje, če bi tekmovalne vsebine potekale na način, da bi pomešali otroke iz različnih klubov. Mladi trenerji bi morali še več poudarka dati odnosu do tekmovalnosti, rezultatov ter vplivu na razvoj otroka. Pri razvoju otroka je pomembna predvsem vzgoja staršev; trenerjev vpliv in prenos strokovnega znanja pa sta tudi zaradi tega pogosto premajhna.

Prek triletnega usmerjenega izobraževanja na Fakulteti za šport je Sergej pridobil poglobljeno znanje o športnem treniranju in košarki. Za dokončanje študija mu manjka le še nekaj izpitov, vendar se je za zdaj posvetil delu v praksi in obravnavi posameznika z vidika zdravja. Zadnji dve leti trenersko delo tako usklajuje s študijem manualne terapije, ki poteka ob koncih tedna. V prostem času se rad ukvarja s številnimi športi, zelo rad igra tenis in smuča. Malo manj je navdušen nad pohodništvom in obiskovanjem hribov. Poudari, da ima zaradi poklica trenerja in temu prilagojenega načina življenja zelo malo časa za prostočasne dejavnosti in konjičke, usklajevanje z zasebnim življenjem pa je zaradi nenehne zasedenosti konec tedna zelo zahtevno.

Zimski olimpijski festival

📍 Tamara Ule 📍 Jože Opeka

Cerkniška biatlonka **Manca Caserman** bo nastopila na Zimskem olimpijskem festivalu evropske mladine 2023!

Znana je slovenska mladinska ekipa, ki bo nastopila na Zimskem olimpijskem festivalu evropske mladine 2023. Ta bo potekal v Furlaniji - Julijski krajini v Italiji od 21. do 28. januarja 2023. Manca Caserman si je z odličnimi nastopi v Alpskem pokalu in državnem prvenstvu Slovenije v biatlonu prigarala mesto v slovenski biatlonski ekipi. Italija je že leta 1993 v Aosti gostila zimski festival. Organizatorji sporočajo, da so prizorišča že pripravljena, mi pa navijamo za Manco in ostale slovenske predstavnike; vsem želimo uspešne nastope in nepozabno izkušnjo! ■

Lokostrelsko tekmovanje na Rakeku

📍 Miha Melink 📍 Klemen Krajc

V nedeljo, 15. januarja, je Telesnokulturno društvo (TKD) Sovica v sodelovanju z Lokostrelsko zvezo Slovenije organiziralo lokostrelsko tekmovanje, ki se je odvijalo v športni dvorani na Rakeku. Tekmovanja, ki se šteje za slovenski dvoranski pokal, se je udeležilo kar 236 tekmovalcev. V treh izmenah so se pomerili tekmovalci iz 29 slovenskih lokostrelskih klubov ter petih klubov iz sosednje Hrvaške. Tekmovalci iz domačega kluba TKD Sovica so prejeli kar štiri zlate medalje. V kategoriji mlajših deklic goli lok je 1. mesto osvojila **Beti Zalar**, pri starejših deklicah je z golim lokom zlato medaljo dobila tudi **Mojca Ivančič**. Pri dečkih do 18 let pa se z zlatom lahko pohvalita **Jaš Baraga** v kategoriji sestavljeni lok in **Teo Ileršič** v kategoriji dolgi lok. Vsem tekmovalcem iskreno čestitamo. ■

microera

Microera Jože Šilc s.p.

Hrovača 14A - 1310 Ribnica - trgovski center SPAR

☎ 01 837 31 16

☎ 051 358 762

✉ info@microera.si

www.microera.si

- ugodni mobilni paketi NAJ
- akcijski mobiteli na obroke
- ugodni fiksni paketi NEO

PON - PET
SOBOTA

DELOVNI ČAS

8.30 - 11.30 in 14.00 - 17.00

8.30 - 11.30

Telekom Slovenije

KADROVSKA ŠTIPENDIJA

Razpisujemo kadrovske štipendije za poklic klepar-krovec.

Lesene konstrukcije, krovstvo, kleparstvo in tesarstvo, hidroizolacije.

MGing

041 900 797
info@mging.si
www.mging.si

My Green roof

MGing d.o.o. podružnica Notranjska

ŠPORTNI SEMAFOR

STRELSTVO

Mednarodno tekmovanje Trzin Walther cup 2023 (devet nastopajočih držav)

Cerkniško društvo strelk in strelcev CD-SIS-X

Ekipno U17, 3. mesto, **Žiga Penca, Matija Zigmund, Gašper Modic**

Ekipno U21, 3. mesto, **Eva Ivančič, Neža Zigmund, Katja Rebec**

V rednem delu je **Erik Kandare** osvojil 4. mesto posamezno.

TEK NA SMUČEH

Pokal Argeta Junior – Memorial junakov Gorjanskega laufa, posamični start, Pokljuka (29. 12. 2022)

Smučarski klub (SK) Cerknica

Manca Caserman, 3. mesto (starejše mladinke, 4,8 km)

Ajda Špitalar, 3. mesto (mlajše mladinke, 4,8 km)

Vid Baraga, 9. mesto (mlajši dečki, 1 km)

Julija Ule, 14. mesto (starejše deklice, 2 km)

Nik Škrbec, 23. mesto (mlajši dečki, 1 km)

Državno prvenstvo v tekih, Planica, 24. 12. 2022

Tekmovalci iz občine Cerknica, ki tekmujejo za SK Loška dolina

Sprint dvojice

David Zabukovec, Luka Milavec, 2. mesto (2 x 3 x 1400 m)

Kleia Hace, Klara Žnidarič, 4. mesto (1 x 2 x 1000 m)

Kiara Hace, Anja Šebenik, 6. mesto (2 x 2 x 1400 m)

BIATLON

Alpski pokal v biatlonu Lenzerheide, Švica, (5.–8. 1. 2023)

SK Cerknica

Sprint, 6 km (7. 1. 2023)

Manca Caserman, 3. mesto (Youth female I)

Kiara Sterle, 4. mesto (Youth female II)

Zasledovalno, 7,5 km (8. 1. 2023)

Manca Caserman, 4. mesto (Youth female I)

Kiara Sterle, 7. mesto (Youth female II)

Tekmovalci iz občine Cerknica, ki tekmujejo za SK Loška dolina

Kiara Hace, 16. mesto (sprint, 6 km)

Kiara Hace, 14. mesto (zasledovanje, 7,5 km)

Gašper Ožbolt, 12. mesto (sprint, 7,5 km)

Gašper Ožbolt, 8. mesto (zasledovanje, 10 km)

Državno prvenstvo in pokal Slovenije v biatlonu, Pokljuka (26. 12. 2022)

Tekmovalci iz občine Cerknica, ki tekmujejo za SK Loška dolina

Kleia Hace, 4. mesto (sprint, 3 km)

Matic Andrej Beber, 26. mesto (sprint, 3 km)

Kiara Hace, 5. mesto (sprint, 6 km)

Gašper Ožbolt, 6. mesto (sprint, 7,5 km)

David Zabukovec, 8. mesto (sprint, 7,5 km)

Državno prvenstvo in pokal Slovenije v biatlonu, Pokljuka (27. 12. 2022)

Tekmovalci iz občine Cerknica, ki tekmujejo za SK Loška dolina

Kiara Hace, 5. mesto (skupinski start, 7,5 km)

Gašper Ožbolt, 7. mesto (skupinski start, 10 km)

David Zabukovec, 8. mesto (skupinski start, 10 km)

Pokal Slovenije v biatlonu, Pokljuka (21. 1. 2023)

Tekmovalci iz občine Cerknica, ki tekmujejo za SK Loška dolina

Kiara Hace, 1. mesto (sprint, 6 km)

Gašper Ožbolt, 2. mesto (sprint, 7,5 km)

David Zabukovec, 5. mesto (sprint, 7,5 km)

Kleia Hace, 6. mesto (tek, 3 km)

Mia Črv Štrifof, 16. mesto (tek 3 km)

Matic Andrej Beber, 24. mesto (tek, 3 km)

LOKOSTRELSTVO

Lokostrelsko tekmovanje »Dvorana 18 m«, Ilirska Bistrica (7. 1. 2023)

Telesnokulturno društvo Sovica

Beti Zalar, 3. mesto (goli lok – mlajše od 13 let)

Mojca Ivančič, 1. mesto (goli lok – mlajše od 15 let)

Lovro Žniderič, 4. mesto (ukriviljeni lok – mlajši od 13 let)

Urban Gostiša, 1. mesto (ukriviljeni lok – mlajši od 15 let)

Lokostrelsko tekmovanje »Dvorana 18 m«, Rakek (15. 1. 2023)

Teo Ilersič, 1. mesto (dolgi lok – mlajši od 18 let)

Teo Ilersič, 4. mesto (dolgi lok – člani)

Maksimilijan Turšič, 3. mesto (tradicionalni lok – starejši od 50 let)

Beti Zalar, 1. mesto (goli lok – mlajše od 13 let)

Luna Čaušević, 7. mesto (goli lok – mlajše od 13 let)

Mojca Ivančič, 1. mesto (goli lok – mlajše od 15 let)

Klemen Krajc, 17. mesto (goli lok – člani)

Maj Ilersič, 23. mesto (goli lok – člani)

Lovro Žniderič, 7. mesto (ukriviljeni lok – mlajši od 13 let)

Urban Gostiša, 2. mesto (ukriviljeni lok – mlajši od 15 let)

Jernej Žeželj, 7. mesto (ukriviljeni lok – mlajši od 15 let)

Mitja Korošec, 8. mesto (ukriviljeni lok – mlajši od 15 let)

Jaš Baraga, 1. mesto (sestavljivi lok – mlajši od 18 let)

DOBROTE IZ DOMAČEGA KRAVJEGA MLEKA

Kmetija MIHELČIČ

Domači sir, jogurt, skuta, maslo, kruh, rezanci, sirovi štruklji in še marsikaj.

NA CERKNIŠKI TRŽNICI
VSAKO SREDO MED 8.00 IN 12.00
TER VSAKO SOBOTO MED 8.00 IN 12.00.

VSAK DAN SVEŽE MLEKO IZ
MLEKOMATA NA TRŽNICI!

031 632 543

 [kmetija.mihelcic](https://www.facebook.com/kmetija.mihelcic)

KMETIJA MIHELČIČ, GRAHOVO 2B, 1384 GRAHOVO

PRIDI PO ZNANJE
IN URESNIČI
SVOJE
SANJE

VABLJENI NA
INFORMATIVNA DNEVA

ŠOLA
17. 2. 2023 ob 9.00, 15.00
in 18.00 na [informativnidnevi.sgls.si](https://www.informativnidnevi.sgls.si)

18. 2. 2023 ob 9.00

DIJAŠKI DOM
17. 2. 2023 ob 11.00, 17.00
in 19.00 na [informativnidnevi.sgls.si](https://www.informativnidnevi.sgls.si)

18. 2. 2023 ob 11.00

PROGRAMI
GOZDARSKI TEHNIK 4-letni | GOZDAR 3-letni | MIZAR 3-letni
ZDRAVSTVENA NEGA 4-letni | BOLNIČAR NEGOVALEC 3-letni
DIJAŠKI DOM

ŠRITVNA GOZDARSKA I LESNARSKA IN
ZDRAVSTVENA ŠOLA POSTOJNA

www.sgls.si

Teden umetnosti v šoli in vrtcu 2022

Življenja brez umetnosti na Osnovni šoli »Jožeta Krajca« Rakek si ne znamo predstavljati, zato smo v mesecu maju že drugo leto zapored sodelovali pri projektu Teden umetnosti v šoli in vrtcu 2022. V tednu umetnosti pa so se učenci posvetili raziskovanju globalnih problemov, ustvarjanju iz recikliranih materialov in na večje površine z uporabo fotografij. V decembru 2022 je o tednu umetnosti izšel tudi zbornik, v katerem so zbrani prispevki vseh sodelujočih šol. Naslovnico zbornika krasi fotografija učencev naše šole. Zbornik si v spletni obliki lahko pogledate na spletni strani Zavoda RS za šolstvo.   Marina Klaciński

Utrinek iz angleške učilnice

Sedmošolci Osnovne šole »Jožeta Krajca« Rakek so se pri pouku angleščine preizkusili v drugačnem načinu priprave na govorni nastop. Učenci so predstavljali športe. Delo se je začelo s pripravo na delo z računalnikom, saj so učenci ugotovili, da so za iskanje podatkov po spletu potrebne nekatere veščine. Na spletu so z vnaprej pripravljenimi vprašanji poiskali podatke in izdelali besedila po vzorcu. Nastala so lepa in dolga besedila, tudi pri učencih s prepričanjem, da zmorejo manj. Učenci so vadili samostojno, v parih, manjših skupinah, učilnici, na hodniku, za mizo, na tleh – tam, kjer so tisti dan našli največ navdiha za delo. Z nasveti učiteljice ter sošolk in

sošolcev so izpopolnjevali nastop. Večkratna vaja pred občinstvom je učencem pomagala, da so premagali velik del strahu pred nastopanjem in tem, da gradiva niso mogli odnesti domov – vse je nastalo in ostalo v šoli do odločilnega trenutka. Pri urah smo spoznali posamezne športe, njihova pravila, opremo, ki jo potrebujemo, in najboljše športnike. Učenci pa so se vživeli tudi v vlogo mladega človeka, ki v tem športu tudi začneja treninge.

  Andreja Benčina

Zimski pohod

11. januarja smo se otroci iz skupin Ribice, Žabice in Račke odpravili na zimski pohod po poti do Dolenjega Jezera. Male nogice so kar hitro dosegle cilj. Nismo prišli prav do vode, saj smo za tako dolgo pot še premajhni. Morda pa bomo na spomladanskem pohodu korakali še pogumneje. Strokovne delavke oddelkov arhiv vrtca

Tečaj v Turčiji

Naš Erasmusov+ projekt Živeti, igrati in učiti se v naravi sva s sodelavko **Erno Zabukovec** zaključili v turškem mestu Antalya. Tam sva se udeležili strukturiranega tečaja z naslovom Game Based Learning in Nature. Spoznali sva številne nove in zabavne igre, ki se jih lahko igramo z otroki in odraslimi, ter ozavestili, kako pomembno je, da se med igro vsi otroci igrajo in zabavajo. Center Utopia, v katerem je potekal najin tečaj, stoji v idiličnem okolju sredi nasadov mandarin, pomaranč in granatnih jabolok. Tam sva spoznali njihov alternativni vrtec, v katerem skoraj vse de-

javnosti potekajo na prostem. Imajo le manjšo hišico, ki jo uporabljajo za toaletne prostore, in večjo okroglo dvorano, ki jo uporabijo le ob res slabem vremenu. Občudovanja vreden je tudi njihov odnos do živali. Otroci takoj po prihodu v vrtec nahranijo ovce, kokoši, zajce ... Kako pomembna je igra, ves čas opozarja napis pri vstopu na peščeno igrišče, ki pravi, da ima vsako živo bitje na tem svetu svoje poslanstvo – in poslanstvo otrok je, da se igrajo.

✉ Petra Črnelj 📷 arhiv vrtca

Otroci Triglava na Pokljuki

5. januarja so si učenci Osnovne šole Notranjski odred Cerknica v okviru 9. akcije Otroci Triglava na Pokljuki ogledali sprintersko biatlonsko tekmo. Ker je bila omenjena akcija letos tudi trajnostno naravnana, smo vse šole morale izdelati plakat na temo ohranjanja narave, izvesti ples ali pa narediti transparent. Mi smo se odločili za izdelavo transparenta in iz odpadnih materialov naredili biatlonca, ki strelja tarčo. S tem transparentom smo osvojili prvo mesto, na kar so bili otroci izredno ponosni. S sodelovanjem smo si prislužili praktično nagrado. Pred tekmo smo se udeležili tudi koncerta priljubljene skupine BQL, nato pa smo si ogledali še biatlonsko tekmo. Tokrat našim tekmovalkam ni šlo najbolje, vendar smo jim z navijanjem skušali pomagati, kolikor se je le dalo. Nekateri otroci so kupili celo troblje, na katere so z veseljem trobili. Za marsikaterega učenca je bil to prvi ogled biatlonske tekme in zato posebno doživetje. Polni veselih vtisov smo v popoldanskih urah prišli domov.

✉ 📷 Matej Mele

Blegoš v zimskih razmerah

✍ Miro Mlinar 📷 Nada Založnik

Od našega vzpona na Blegoš (1562 m) je minilo že nekaj let. Nekateri člani so že pozabili potek vzpona, za nekaj od njih pa je bil to sploh prvi vzpon v zimskih pogojih. Z avtobusom smo se zapeljali do Vrhnike in naprej čez Horjul, Gorenjo vas, mimo kraja Hotavlje, do izhodišča Leskovica (800 m). Pokrajina ni kazala znamenj zime, bolj je spominjala na prebujanje pomladi. Okoliški vrhovi pa so bili zaviti v oblake. Začeli smo po gozdni cesti s postopnim nabiranjem višinskih metrov. Pri smerni tabli za Jelence smo zapustili gozdno cesto in se strmo vzpeli po markirani planinski poti. Pri zavetišču Jelence (1200 m) smo imeli krajši postanek. Prispeli smo do Koče na Blegošu (1341 m). Po pogovoru s planinci, ki so že sestopili z vrha, smo ugotovili, da razmere tam niso prijazne. Vsi udeleženci smo se vseeno odločili za vzpon na vrh z 220 m višinske razlike v kratkem času. Že nekaj deset metrov od kočice sta se začela gostiti megla in močan veter. Z naraščanjem strmine je bilo pobočje že belo, posuto z ivjem. Veter se je krepil, močni sunki so ustavljali korak. Prinašali so večje kose puščic ivja, ki so neprijetno zadevali v nezaščiten del obraza. Končno smo osvojili vrh, ki je kazal vse pasti, na katere moramo računati na zimskih izletih. Zaradi goste megle, slabe vidljivosti in pogojev orientacije smo se odločili za sestop po poti prihoda. Do avtobusa smo prispeli ravno prav, kajti malo pred tem smo že čutili rosenje. Kljub navedenim razmeram so bili udeleženci zadovoljni, da so doživeli in osvojili Blegoš v tako neprijetnih zimskih razmerah. ■

Izlet v neznano

✍ Miro Mlinar 📷 Neva Jezernik

Izlet v neznano je vsakoletna decembrska dejavnost, s katero vodniki zaključimo leto. Med člani Planinskega društva Cerknica pa je v času razpisa potekala pretkana razprava; člani so na vsak način želeli izvedeti, kam se gre. Nobeno ugankarstvo ni pomagalo, tudi takrat ne, ko smo se znašli na parkirišču zdravilišča v Šmarjeških Toplicah. Šele po četrte ure hoje pri smerni tabli za kraj Koglo, izlet ni bil več neznanica. Pot za navedeni višje ležeči kraj poteka po asfaltu. Vidno je, da gre za zdraviliški kraj, saj so opazna vlaganja v rekreacijo in turizem. V kraju Koglo smo se ustavili v vinski kleti, ki ponuja lokalna vina iz okoliških vinogradov. Nadaljevanje poti je potekalo po cesti proti Selom pri Zburah ter do robnih hiš zaselka Radovlja. Končno smo stopili na planinsko pot, po kateri smo prispeli v kanjon potoka Radulja. Hodili smo po urejeni planinski stezi ob brzicah potoka, vse do izvira Klevevških toplic, kjer ima voda toplih 25 °C. Sledil je krajši vzpon do ostankov gradu Klevevž, ki ima bogato zgodovino menjave lastništva, tudi prek igre na srečo. Po ogledu zanimive lokacije ruševin gradu in tabel z bogatimi ilustracijami smo se vrnili na izhodišče. Tako smo po krožni poti mimo Šmarjete in čez Kamen Vrh ter Brezovico prispeli na parkirišče Term Šmarješke Toplice. Izlet smo ob osvežujočih napitkih in obujanju spominov na izvedene izlete v letu 2022 zaključili v kavarni zdravilišča. ■

Pohod po Miljskem polotoku

✍ 📷 Štefka Šebalj Mikše

Za četrto januarsko nedeljo so nam vremenoslovci obljubljali, da bo na Primorskem nekaj sonca in nekoliko zmernejša burja, pa smo se planinke in planinci Planinskega društva Cerknica podali na pohod po Miljskem polotoku, od Škofij do Debelega rtiča. Z mejnega prehoda Škofije smo se povzpeli na 244 m visoki Kaštelir. Med vzponom smo prečili nekdanjo železniško progo Porečanka, pri kamnolomu Elerji pa s pogledi premerili stene kamnoloma. Na vrhu Kaštelirja smo pogledali ostanke starodavnega gradišča, se seznanili z njegovim nastankom in se poučili o pomembnih izkopaninah. Pot nas je vodila mimo Centra Sonček, kjer je, v obori, našo pozornost pritegnil bel konj s črnimi pikami. V vasi Premančan smo občudovali cvetočo mimozo, brnistre, pa tudi pozne cvetove vrtnic ob ograji. Zasneženi vrhovi Dolomitov so se bleščali proti severu, nekaj snežink je veter medtem prinesel celo nad Trst. Med ostanki kamnolomov v grapi Pišolon smo ob številnih potočkih stopali po poti, ki je bila nekdanj skrbno urejena za odvoz kamnitih blokov v Milje. Prispeli smo v Kolomban in se razgledali po Koprskem zalivu, Jernejevem zalivu s školjčičem in Jurjevem hribu. Tu smo vstopili v Ressler gaj oziroma hrastov gozd, ki je posvečen gozdarju Josefu Ressleru. Med vinogradi smo se spustili k naravnemu spomeniku Debeli rtič. Pohod smo sklenili pri obvestilni tabli o zaključku Slovenske planinske poti. Vrnili smo se k cesti, kjer nas je že čakal avtobus. Ob zaključku smo bili zadovoljni, da smo se, kljub slabši vremenski napovedi, podali od doma. ■

KNJIGA O KRAJIH IN LJUDEH OBČINE CERKNICA

Od Unca do Zahriba, od Osredka do Laz

*Zbornik člankov o krajih in ljudeh občine Cerknica, objavljenih
v občinskem glasilu Slivniški pogledi v letih 2014–2020.*

Cena: 25 €. Naročila in prevzem: v Knjižnici Jožeta Udoviča Cerknica
po predhodnem dogovoru (01 709 10 78 ali info@kjuc.si)

Kraji: Cerknica, Beč, Bečaje, Begunje pri Cerknici, Bezuljak, Bločice, Bloška Polica, Brezje, Cajnarje, Čohovo, Dobec, Dolenja vas, Dolenje Jezero, Dolenje in Gorenje Otave, Gora, Gorenje Jezero, Goričice, Gošič, Grahovo, Hribljane, Hruškarje, Ivanje selo, Jeršiče, Korošče, Koščake, Kožljek, Kranjče, Kremenca, Krušče, Kržišče, Laze pri Gorenjem Jezeru, Lešnjake, Lipsenj, Mahneti, Martinjak, Milava, Osredek, Otok, Otonica, Pikovnik, Pirmane, Podskrajnik, Podslivnica, Ponikve, Rakek, Rakov Škocjan, Ravne, Reparje, Rudolfovo, Selšček, Slivice, Slugovo, Stražišče, Sveti Vid, Ščurkovo, Štrukljeva vas, Tavžlje, Topol pri Begunjah, Unec, Zahrib, Zala, Zelše, Zibovnik, Žerovnica, Župeno /
Intervjuji: Miroslav Bavdek, Volbenk Demšar, Marija Devinar, Miro Jenček, Alojz Troha, Janez Koščak, France Kotnik, Miroslav Lekšan, Anton Lunka, Jožef Martinčič, Alojz Matičič, Iva Mulec, Tončka Neškudla, Vinko Otoničar, Franc Perko, Viktor Ponikvar, Vladimir Premrov, Mara Turk, Vladimir Urbanc, Jože Žnidaršič starejši

Nagradna križanka

Geslo križanke (izpisano na osenčenih zelenih poljih) napišite na dopisnico in pošljite na naslov Slivniški pogledi, Cesta 4. maja 53, 1380 Cerknica, s pripisom »Nagradna križanka« ali ga pošljite na elektronski naslov urednistvo@slivniskipogledi.si, ime zadeve naj bo »Nagradna križanka«. Rešitve bomo v uredništvu sprejemali do **23. februarja**.

Trije izžrebani nagrajenci bodo prejeli nagrade, ki jih podarja **Pustno društvo Cerknica**.

- 1. nagrada:** majica Pustnega društva Cerknica;
- 2. nagrada:** majica Pustnega društva Cerknica;
- 3. nagrada:** majica Pustnega društva Cerknica.

Imena nagrajencev bodo objavljena v naslednji številki Slivniških pogledov, ki izide v začetku marca.

Nagrajenci januarske številke so:

- 1. nagrada:** knjiga Od Unca do Zahriba, od Osredka do Laz – **Slavko Červak**, Bračičeva ulica 6, 1380 Cerknica;
- 2. nagrada:** knjiga Od Unca do Zahriba, od Osredka do Laz – **Milena Turk**, Notranjska cesta 52, 1380 Cerknica;
- 3. nagrada:** knjiga Od Unca do Zahriba, od Osredka do Laz – **Doroteja Nared**, Vodovodna pot 40, 1381 Rakek.

Nagrajenci bodo nagrade, ki jih prispeva Občina Cerknica, dobili po pošti.

						Glasilo občine Cerknica	ŽIVAL IZ EKZOTIČNIH DEŽEL	KAMBOŠKI POLITIK, VODJA RDEČIH KMEROV	REKA V ZAHODNI SRBII	MESTO V BOSNI	AMERIŠKA PEVKA LAWS	PAUL ANKA	OZEK KOS BLAGA	IZVEDENEC ZA JEZIKE INDIJE	DANSKI KPAR NELSEN
						BOŽJASTNIK PDAVEEC									
						ZAVOD ZA VZREJO KONJ									
						PREVAJALEC ŠERC								PEVEC SMOLAR	
						JEZERO V S. ITALII									
														LOČEK (NAREČNO)	
	VIŠEČ SNEŽNI ZAMET	KOVINA	DUŠA LATINSKO	PESNIK GRA-FENAUER	PEVEC PESTNER			ČEB, POD. ŽUŽELKA					LIDIJA SOTLAR		
					MAMA			REKA NA SLOVAŠKEM					AM. PEVKA (DIANA)		
DRŽAVA NA ARABSKEM POLOTOKU					AVSTRUSKI FILOZOF (EML)				AVSTR.-AM. IGRALEC FLYNN						
									L(E)K						
SNOV, KI POVZROČA PENJENJE							IZVOD, PRIMER	P(O)L			POLOŽAJ, DRŽA	MESTO NA HONSUJU			
								TAKSA ZA ČUVANJE BLAGA				JAP. PISAT. (AKINARI)			
GRŠKA POKRAJINA (ATENE)															
OROŽJE LOKOSTREL															
SP. DEL PROSTORA POD					SIMBOL KR-ŠCANSTVA			SADEŽ						OSKAR DEV	
								VODJA ARGONAVTOV						NASADILLO ORODJJA	
DRŽAVNA BLAGAJNA											TRAJA, RUŠA	ČETRTI RIM-SKI KRALJ			
												JUŽNOAM. KUKAVICA			
ITALJANSKI SKLADAT. ORTOLANI									TRETJI SKLON						
									ZORAN OGRNC						
STARA VRSTA PŠENCE															
SLUŽBENO MESTO KANONIKA															

Rešitev prejšnje križanke (vodobravno): RAZKUŽILO, ANARHIZEM, KOLO, DRVA, VIDOVSKA, STAS, POZER, UKRADEN, TIRS, MO, GLOBOKAR, ZETKIN, RIČET, DEPP, URA, EMERIK, ENOLOG, ZAK, KAVČ, SEŽANA, PLANOTA, IS, ARAD, ROTT, DERBII, BRA, AKVAMARIN, RAA, ELITA. Težje besede: LASK, PLEKSUS, POL, POT, UEDA.

V februarju ...

Brezplačen vpis

V februarju prvošolci vabljeni k brezplačnemu vpisu. Ob vpisu vas čaka darilna slikanica.
 ☺ KJUC z enotami

Z žabico v knjižnico

Za otroke do 15. leta. Ob izposoji s svojo člansko izkaznico dobite nalepko. Za sedem zbranih nalepk prejmete darilo.
 ☺ KJUC z enotami

Literarna uganka

Mesečna uganka za učence do 9. razreda
 ☺ KJUC z enotami

Uganka za modrijančke

Mesečna uganka za predšolske otroke in učence do 3. razreda
 ☺ KJUC z enotami

Torek, 7. februar

Prireditev ob slovenskem kulturnem prazniku

Kulturna prireditev, posvečena Maksimu Gaspariju
 ☺ Vstop prost ☺ 19.00
 ☚ KD Cerknica
 ☺ KD Cerknica, Občina Cerknica

Sreda, 8. februar

Titina

Film, družinska animirana pustolovščina
 ☺ Vstopnina: 5 € ☺ 17.00
 ☚ in ☺ KD Cerknica

Fabelmanovi

Film, drama
 ☺ Vstopnina: 5 € ☺ 19.00
 ☚ in ☺ KD Cerknica

Četrtek, 9. februar

100% volk

Animirani fantazijski film
 ☺ Vstopnina: 5 € ☺ 17.00
 ☚ in ☺ KD Cerknica

Vroči Mike: Zadnji ples

Film, komedija
 ☺ Vstopnina: 5 € ☺ 19.00
 ☚ in ☺ KD Cerknica

Petek, 10. februar

Recital Samó Gregorčič

☺ Vstop prost ☺ 19.00
 ☚ KD Cerknica ☺ Župnija Cerknica

Sobota, 11. februar

Asterix & Obelix: Srednje kraljestvo

Film, družinska pustolovščina
 ☺ Vstopnina: 5 € ☺ 17.00
 ☚ in ☺ KD Cerknica

Kit

Film, drama
 ☺ Vstopnina: 5 € ☺ 19.00
 ☚ in ☺ KD Cerknica

Nedelja, 12. februar

100% volk

Animirani fantazijski film
 ☺ Vstopnina: 5 € ☺ 17.00
 ☚ in ☺ KD Cerknica

Mož z imenom Otto

Film, komična drama
 ☺ Vstopnina: 5 € ☺ 19.00
 ☚ in ☺ KD Cerknica

Torek, 14. februar

Pravljčna urica z ustvarjalno delavnico

☺ Za otroke od četrtega leta dalje. Obvezne predhodne prijave na tel. 01 709 10 78 (Cerknica) ali 01 705 14 81 (Rakek).
 ☺ 17.00
 ☚ Knjižnica Rakek ☺ KJUC

Sreda, 15. februar

Pravljčna urica z ustvarjalno delavnico

☺ Za otroke od četrtega leta dalje. Obvezne predhodne prijave na tel. 01 709 10 78 (Cerknica) ali 01 705 14 81 (Rakek).
 ☺ 18.00
 ☚ Knjižnica Rakek ☺ KJUC

Miša Pušenjak: Zakaj in kako pridelati seme na vrtu?

Predavanje ob odprtju Knjižnice semen
 ☺ 18.00 ☚ in ☺ KJUC

Beremo: Toni Morrison – Milost

Bralni klub vodi Ana Obreza.
 ☺ 18.00 ☚ in ☺ KJUC

Četrtek, 16. februar

Košek pravljic

Pravljčna ura z ustvarjalno delavnico
 ☺ Za otroke od četrtega leta dalje. Prijave na 01 709 10 78.
 ☺ 17.00
 ☚ in ☺ KJUC

TV Čohovo, predogled

Butalska predstava
 ☺ Vstopnina: 8 € ☺ 19.00
 ☚ KD Cerknica
 ☺ Pustno društvo Cerknica

Petek, 17. februar

Košek pravljic

Pravljčna ura z ustvarjalno delavnico
 ☺ Za otroke od četrtega leta dalje. Prijave na 01 709 10 78.
 ☺ 17.00
 ☚ in ☺ KJUC

TV Čohovo

Butalska predstava
 ☺ Vstopnina: 8 € ☺ 19.00
 ☚ KD Cerknica
 ☺ Pustno društvo Cerknica

Sobota, 18. februar

Butalogija za coprnice in coprnike

Interaktivna predstava za najmlajše
 ☺ Vstopnina: 8 € ☺ 10.00
 ☚ KD Cerknica
 ☺ Pustno društvo Cerknica

Torek, 21. februar

TV Čohovo, ponovitev

Butalska predstava
 ☺ Vstopnina: 8 € ☺ 19.00
 ☚ KD Cerknica
 ☺ Pustno društvo Cerknica

Četrtek, 23. februar

Smučarske sanje

Dokumentarni film
 ☺ Vstopnina: 5 € ☺ 19.00
 ☚ in ☺ KD Cerknica

Petek, 24. februar

100% volk

Animirani fantazijski film
 ☺ Vstopnina: 5 € ☺ 17.00
 ☚ in ☺ KD Cerknica

Nekaj sladkega

Film, romantična komedija
 ☺ Vstopnina: 5 € ☺ 19.00
 ☚ in ☺ KD Cerknica

Sobota, 25. februar

Hišica iz kock

Lutkovno-glasbena prestava za otroke
 ☺ Vstopnina: 6 € (za Polhkov abonma in izven)
 ☺ 10.00
 ☚ in ☺ KD Cerknica

Marko Hatlak & FUNtango

Glasbeno-plesna predstava
 ☺ Vstopnina: 18 € (za Glasbeno-gledališki abonma in izven)
 ☺ 20.00
 ☚ in ☺ KD Cerknica

Nedelja, 26. februar

Avdicija, ekipa 2

Gledališka predstava, komedija
 ☺ Vstopnina: 22 € (Eventim)
 ☺ 18.00
 ☚ KD Cerknica ☺ Špas teater

Vsak glas šteje

Gledališka predstava v izvedbi KD Menišija
 ☺ Vstopnina: 5 € ☺ 17.00
 ☚ Kulturno-družabno središče Menišija ☺ KD Menišija

Ponedeljek, 27. februar

Predstavitev in predavanje: Zlata doba – Knjiga znanja – Kanal alfa

Predavajo Vida Braniselj, Mateja Plevnik, Andrej Plevnik.
 ☺ 18.00
 ☚ Knjižnica Rakek ☺ KJUC

Bralna skupina za osebnostni razvoj

Beremo: Simona Kolar Tomažič: Modrosti Zdenka Domančiča – Učbenik za življenje.
 ☺ 17.00
 ☚ KJUC ☺ Fani Černigoj in KJUC

Torek, 28. februar

Duše otoka

Film, komična drama
 ☺ Vstopnina: 5 € ☺ 19.00
 ☚ in ☺ KD Cerknica

Do 28. februarja

Vida Ferfila – samostojna razstava čipk članice klekljarske sekcije KD Rak Rakek

☺ V času urnika cerkniške knjižnice
 ☚ V razstavni vitrini cerkniške knjižnice ☺ KJUC

V marcu ...

Sobota, 4. marec

Vsak glas šteje

Gledališka predstava v izvedbi KD Menišija
 ☺ Vstopnina: 5 € ☺ 19.00
 ☚ Kulturno-družabno središče Menišija ☺ KD Menišija

Do 3. marca

Čudovite Coprnije

Razstava unikatnih modnih dodatkov Katje Debevc
 ☺ V času urnika rakovške knjižnice
 ☚ Knjižnica Rakek ☺ KJUC

Andrejine mavrične pikice

Razstava unikatnih izdelkov Andreje Drobnič
 ☺ V času urnika rakovške knjižnice
 ☚ Knjižnica Rakek ☺ KJUC

Toplo-hladni kontrasti

Razstava del likovne sekcije KD Rak Rakek
 ☺ V času urnika rakovške knjižnice
 ☚ Knjižnica Rakek ☺ KJUC

Do 4. marca

Voda

Razstava del likovne sekcije KD Rak Rakek
 ☺ V času urnika cerkniške knjižnice
 ☚ in ☺ KJUC

Ob odprtju Knjižnice semen
v Knjižnici Jožeta Udoviča Cerknica
vas vabimo na predavanje

Miše Pušenjak

"Zakaj in kako pridelati seme na vrtu?"

sreda, 15. februar 2023, ob 18.00
v Knjižnici Jožeta Udoviča Cerknica

OBČINA
CERKNICA

PUST V CERKNICI

NEDELJA, 19. februar 2023
točno okoli 12.32

Zimo preganjamo od **14. 2. do 22. 2. 2023.**

Torek

14. 2. 2023

Ob 18.00, Galerija Krpan

Otvoritev pustne razstave

s pustnim podcastom v živo

Debeli četrtek

16. 2. 2023

Ob 16.00, šotor pri OŠ Cerknica

Žaganje babe

Slavnostna otvoritev pustnih prireditev, prevzem oblasti.

Ob 19.00, Kulturni dom Cerknica

TV Čohovo, predogled

Predogled uradnega butalskega TV programa

Pustni petek

17. 2. 2023

Ob 19.00, Kulturni dom Cerknica

TV Čohovo

Butalski TV program

Ob 21.00, šotor
pri OŠ Cerknica

Petkova pustna zabava

Glasbeni gostje:
**Ansambel Stil
in Tanjo Žagar**

Pustna sobota

18. 2. 2023

Ob 10.00, Kulturni dom Cerknica

Butalogija za coprnice in coprnike

interaktivna predstava za najmlajše

Ob 15.00, športna dvorana Cerknica

Otroška maškarada

Največja otroška maškarada s coprnici, Butalci in drugimi gosti: Challe Salle, Plesni klub Evora, Mace...

Ob 21.00, šotor pri OŠ Cerknica

Sobotna pustna zabava

Glasbeni gostje: **Koktelsi in Dejan Dogaja bend**

Pustni torek

21. 2. 2023

Ob 19.00, Kulturni dom Cerknica

TV Čohovo, ponovitev

Ponovitev uradnega butalskega TV programa.

Pepelnična sredo

22. 2. 2023

Ob 16.00, od Žajfn'ce do mostu čez Cerknjščico

Pokop Pusta

Najstarejša premikajoča pustna ulična predstava na Slovenskem z ognjeno-mokrim koncem.

Pustna nedelja

19. 2. 2023

Točno okoli 12.32, po ulicah Cerknice

**Veliki pustni karneval
COPRNIŠKO ZMAJEVANJE**

Veliki tradicionalni pustni karneval z vsemi priljubljenimi liki, velikimi figurami in gostujočimi maskami. Po karnevalu sledi rajanje v središču Butal.

Glasbeni gostje:
Modrijani

Vstopnice
v predprodaji
po nižji cenah: **mojekarte.si**

